

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 2 D 50, velik
po 3 in 4 D, v
uredniškem delu
vredniti po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Katoličani vkup!

Zadnje čase se pri nas vedno izraziteje opaža in se pričinja že čutiti kulturnobojna ofenziva proti katoličanom. Za poznavavca raznaer ni slučaj, da je za kancelarparagrafom takoj prišel na vrsto koncentričen ogenj proti Sveti stolici radi bačke škofije. Kakor ima kancelarparagraf nalogo, strahovati katoličane v njihovi akciji na znotraj, tako ima gonja radi bačke škofije namen, drugovernike v tej državi napolniti z mržnjo do katoliške cerkve ter njej udanih katoliških sodržavljanov. Ta istodobnost napadov v dveh smereh nam dokazuje, da se ofenziva začneja po nekem določenem načrtu, ter da jo vodijo organizirani ljudje. Sedanja ofenziva proti katoličanom je brez dvojbe delo frumasonskih organizacij, ki sedanji notranji in zunanji položaj smatrajo za ugoden v dosegu svojih ciljev. Da je bilo ljubljansko »Jutro« prvo, ki je poslušalo glas frumasonске trompete, ni treba niti poudarjati. Saj je ta list bil vedno prvi pri vsakem napadu na katoličanstvo.

Včeraj smo že povedali, kako naravnost piski so razlogi, ki se jih nasprotniki v svoji gonji poslužujejo proti Sveti stolici. Pravijo: Vatikan ne dovoli bačkim katoličanom, da bi imeli sedež svoje škofije v Jugoslaviji, ker je škof Budanović imenovan le za upravitelja. Povedali smo, da je vzrok ta, ker naša država po svojih zastopnikih še doslej ni sklenila konkordata s Sveto stolico. Na to ne bodo drugega odgovorili, kakor le to, da bodo ovržene trditve iznova ponavljali. In vendar bi ravno slovenski svobodomisleci lahko vedeli, če se za te reči res zanimajo, da Sveta stolica z nami enako postopa v tem pogledu kakor s fašistovsko Italijo ali s komurkoli drugim. Fašistovska Italija še danes ni mogla doseči od Vatikana, da bi se oni deli ljubljanske škofije, ki spadajo pod Italijo, tudi formalno priključili škofijam v Italiji, četudi te dele de facto upravlja goriški nadškof in reški škof. Prav tako je tudi v Bački. Ker radi nedostatka potrebnega sporazuma (konkordata) vprašanja bačke škofije ni bilo mogoče urediti formalno tako, kakor bi z ozirom na nove meje bilo potrebno, je Sveta stolica vsaj dejansko ustregla željam in potrebam bačkih katoličanov ter imenovala administratorja, ki bačko škofijo prav tako upravlja kakor upravlja goriški nadškof dele ljubljanske škofije, ki so pod Italijo. Z ugotovitvijo tega dejstva bi bila pojasnjena zadeva za ljudi, ki hočejo dognati objektivno resnico.

Toda, kakor rečeno, krogom, ki vodijo to kampanjo proti Sveti stolici, ne gre za objektivno resnico, jim ne gre za državne in nacionalne interese. Ko bi jim šlo danes za to, ne bi vžigali strasti sovražstva v državljanih ob času, ko država notranje, predvsem verskega miru najbolj potrebuje. Ob času, ki je posebno na zunaj težak, katoličani državi želimo notranji mir in versko strpljivost. In to ravno mi, ki nam frumasonski tisk očita, da smo nestrpni in ki njegovi eksponenti organizirajo proti nam hujskaške pogone ter sklepa kancelarparagraf. Če pa želimo miru na znotraj radi države ter gospodarskih, socialnih in kulturnih interesov prebivalstva vseh ver, se pa na drugi strani vsiljenega boja ne plašimo prav nič, zavedajoč se, da naše ideje prilikavi eksponenti »jutrovske« ideologije ne morejo niti omajati, kamoli jo zatreti.

Sliši se od vseh strani, da se poskuša v zvezi z gorenjami ofenzivnimi sunki pri nas osnovati »napredni blok«. Sliši se tudi, da ima ta »napredni blok« pri prihodnjih volitvah nalogo, uničiti med Slovenci »rimske klerikalizem«. Naj bi se snovateli tega novega »bloka« zavedali, kako žalostno so doslej taki »bloki« končavali med Slovenci. Naj bi se tudi zavedali, da slovenski katoličani, katerim je ta sunek v prvi vrsti namenjen, ne bodo stali prekrižanih rok in da — to naj se podčrta — ne bodo ostali sami! Uspeh napada na slovenske katoličane bo presenečljiv za napadalce same! Najsi je morda politična ideologija hrvatskih in drugih katoličanov v tej državi drugačna od naše, vendar se vsi čutimo kot verujoči udje ene in iste skupnosti, katoliške cerkve! Začnite pri nas! Pa boste vzbudili speče sile v »naših katoliških bratih na jugu«. In v tistem trenutku ne bomo več sami. Tedaj pa ste razpihali verski boj širom cele države. Tedaj pa boste širom cele države od Vardarja do Triglava ustvarili sami blok zatiranih in preganjanih katoličanov, pred katerim bo lahko strah tiste, ki so ta boj začeli.

Pozabiti pa se tudi ne sme, da verska zavest pri katoličanih Evrope in Amerike vsak dan bolj raste. V največjih državah Evrope katoličani pomenijo silo, proti kateri se ne

Težave sedanje vlade.

VOLIVNE PREDPRIPRAVE.

Belgrad, 7. maja. (Izv.) V vladnih krogih so zelo vznemirjeni radi spora med bosanskimi radikali in muslimani, ki se še vedno zaostreje. Kljub naporom, da bi se divergencije, ki od nekdanje vlade med tema dvema vladnima strankama, odpravile, dosedaj še ni zaznamovati nobenega uspeha. Muslimani vztrajajo še vedno na svojih velikih zahtevah, ki jih radikali ne marajo, oziroma tudi ne morejo sprejeti. Zanimivo je, da tako eni kakor drugi izjavljajo, da ne bodo popustili od svojega stališča. Z ozirom na tako stanje bi bilo seveda nadaljnje sodelovanje med tema dvema strankama onemogočeno, ker v tem sporu ne gre za kake manj važne zahteve; stališče radikalov je zato še posebej razumljivo, ker vztrajajo na svojih zahtevah pred vsem iz nacionalnega srbskega stališča, na drugi strani pa se smatra, da je napad bosanskih muslimanov naperjen po sporazumu z ostalimi člani demokratske zajednice, pred vsem proti Srskiču. On je bil v prejšnji vladi eden od najagilnejših članov znanega triumvirata Uzunović-Maksimović-Srskić in je v novi vladi ostal kot edini njegov zastopnik. Z ozirom na to smatra Demokratska zajednica, da bi bilo potrebno dr. Srskiča odstraniti iz vlade, če pa bi se to ne posrečilo, da se vsaj desavuiru in njegov vpliv v vladi popolnoma uniči. To je potrebno zato, ker demokraci še vedno upajo in zatrjujejo, da bo ta vlada vodila volitve. Pri volitvah hočejo demokraci v Bosni, kakor tudi v ostalih pokrajinah imeti povsem svobodne roke in zato jim je vsak močnejši protivnik iz radikal-

ne stranke v vladi neljub; s tega stališča je tudi razumljiva borba bosanskih muslimanov proti dr. Srskiču. Neglede na to pa je opaziti, da vlada še vedno ni pokazala jasno svojega značaja. Delovanje vlade v odsekih zbujati vtis, da je povsem sigurna, da ima volivni mandat! Zato z vso intenziteto dela kombinacije za volivne kandidature. Kar se tiče njenega dela v odsekih, je zanimivo pripomniti, da se ponekod nadejajo, da bo vlada v finančnem odboru ostala v manjšini. V finančni odbor, ki se sestane 10. t. m., namreč pridejo zelo važne zadeve o pooblastilih, ki jih je vlada dobila s finančnim zakonom, na dnevi red. V finančnem odboru pa imajo med radikalnimi zastopniki večino pašičevci in pristaši Nikole Uzunovića in zato mislijo nekateri, da vlada niti v finančnem odboru ne bo dobila večine. Brez finančnega odbora pa vlada pooblastil ne more izvršiti in bi tako utegnil nastati zelo zamotan položaj. V tem pravcu nekateri krogi delajo za delovno vlado in dokazujejo, da je to mogoče. Kar se tiče volivnih priprav sedanje vlade, je zaznamovati vsakdanje konference Velje Vukičevića z bivšimi svojimi prijatelji, ki niso bili pri zadnjih volitvah izvoljeni; tudi Marinković se posvetuje z ljudmi, o katerih upa, da bi v novi skupščini podpirali njegovo politiko. Izdelan je volivni načrt, na podlagi katerega bi sedanja vlada nastopila proti vsem pašičevcem in pristašem drugih struj v demokratski in radikalni stranki in proti njim postavila protikandidature. Volivna borba bi bila torej zelo huda.

Pred pogajanj z Italijo.

NAŠE STALIŠČE SPRAVLJIVO, A ODLOČNO.

Belgrad, 7. maja. Na merodajnih mestih izjavljajo, da je kritični trenutek v albanskem sporu minil in da ni več nevarnosti za oborožen spopad. Pričakovati je, da pride do direktnih pogovorov z Italijo, dasi nade na uspeh teh pogorov niso velike, ker vztraja Italija glede tiranskega pakta na svojem znanem stališču. Vendar se bo sedanja napetost unesla, za kar pa je treba časa.

Zagreb, 7. maja. Današnje »Novosti« objavljajo pogovor svojega dopisnika z načelnikom zemljoradniške stranke Jovanom Jovanovićem, ki je znan kot izkušen diplomat. G. Jovanović je izjavil:

Pogovori med Belgradom in Rimom bodo tekli gladko, ako ostane vse, kakor je. Kolikor bliže si bosta London in Pariz, tem manjše bodo težave med Rimom in Belgradom. Zato je pričakovati razčiščenja položaja po obisku francoskega predsednika Doumergua v Londonu.

Vsiljuje se misel, da je italijanska diplomacija izkoristila občutljivo albansko vprašanje v to, da prisili Anglijo in Francijo na razpravljanje o kolonijalnih mandatih. Tiranski pakt bi prinesel Italiji tako dvojno korist: njen sedanji položaj v Albaniji in razgovore o kolonijah. Obisk lorda Rothermerea v Rimu in njegov članek v »Daily Mailu« o potrebi, da Anglija odstopi Italiji mandat nad Palestino in Mezopotamijo — gotovo nista slučajna.

Nato našteva Jovanović gospodarske, politične in strateške interese Italije v Albaniji. Vse te interese, ki segajo preko Balkana še dalje v Malo Azijo, skuša Italija z vsemi sredstvi zaščititi. Dasi se pa oborožuje, na vojno ne misli. Italijani niso vojaki nego diplomati. Osvojevalno navdušenje jim ne skali razuma.

Govori se, da je naša država pripravljena na popuščanje, da hoče priznati tiranski pakt in ratificirati nettunske konvencije. To bi bila velika pogreška. Pravica je na naši strani in tudi evropsko javno mnenje. Ni treba, da bi se naši pogovori z Italijo zvršili z diplomatsko zaplato; treba je marveč, da se položaj stvarno razčisti. Zavarovati se je treba pred iznenadenji v bodočnosti, dasi je gotovo, da tega s kvirinalskimi politiki ne bo lahko doseči.

Naša država ima interes na tem, da ži-

da vladati in ki ima za seboj javno mnenje. In to javno mnenje bi v takem spopadu moralno podpiralo našo samoobrambo, naš boj za svobodo vesti katoličanov v Jugoslaviji. Ne vemo pa, če bi v tem slučaju tak boj bil potem koristen za državo in njen kredit.

Gospodje, začnite! Katoličani pa vkup!

Kar se tiče zunanje politike, je kralj izjavil, da je odločen, da prepreči vsako pusto-lovstvo. Monarhija budno pazi na usodo Italije ter v usodnih mednarodnih vprašanjih fašizmu nikakor ne bo pustila svobodne roke.

Madjarska ostane v morebitnem italijansko-jugoslovanskem spopadu nevtralna.

Budimpešta, 7. maja. Včerajšnji »Pesti Hirlap« demantira vesti o tajni vojaški pogodbi z Rimom in se pri tem sklicuje na izjave grofa Bethlena, ki je rekel, da Madjarska ni v položaju, da bi se v kakem resnem konfliktu udeležila vojaške akcije. Madjarska ostane v vsakem slučaju nevtralna.

Važen političen sestanek v Zagrebu.

Zagreb, 7. maja. (Izv.) Danes se je vršil v prostorih »Hrvata« važen političen sestanek voditeljev HFS in HPS. V informativne svrhe je tej konferenci prisostvoval tudi slučajno v Zagrebu navzoči dr. Korošec.

Nov poljsko-nemški spor.

Varšava, 7. maja. Na nemško-nacionalnem kongresu v Beuthenu je podkancler in justični minister Hergt ostro govoril proti Poljski. V svojem govoru se je dotaknil tudi integritete poljske zapadne meje. Na Poljskem je vzbudil govor oster odmev. Poljska vlada pošlje nemški vladi verbalno noto, v kateri bo zahtevala pojasnila.

Nemški poslanik Rauscher odpotuje prihodnji teden v Berlin zaradi instrukcij glede obnove trgovinskih pogajanj.

Nemška vlada in Stahlhelm.

Berlin, 7. maja. Nemška vlada je na včerajšnjem ministrskem svetu sklenila, da se ne udeleži jutrišnjih slavnosti Stahlhelma. Državni predsednik Hindenburg odpotuje v Oldenburg, da se izogne manifestacijam, ki so mu jih nameravali prirediti stahlhelmovci. Stahlhelm v Berlinu tudi ni dobil zadostno prenočišče za svojih 100.000 udeležencev, tako da je moral tudi iz tega razloga skrajšati svoj program. S komunisti je že sinoči došlo na Kurfürstendamm do prvih manjših spopadov.

Med Anglijo in Ameriko.

Pariz, 7. maja. Nota, ki jo je poslal finančni minister Churchill Združenim državam v vprašanju vojnih dolgov, je vzbudila v Washingtonu izredno neugoden odmev. Vladni krogi kakor javnost so bili ogorčeni zlasti nad obliko note. Državni tajnik Kellogg je že obvestil angleškega poslanika, da bo Unija oficijelno odgovorila z enako ostro noto. Toda na posvetovanju, ki mu je predsedoval Coolidge, je vlada sklenila, da se na britansko noto oficijelno sploh ne odgovori in se ta dokument diplomatsko ignorira; izda se pa izjava, v kateri se zavrnejo trditve angleške note.

Ta način obravnavanja z Anglijo je britansko javnost mučno zadel. Londonsko časopisje ostro kritizira metode Bele hiše. V spodnji zbornici je bila v stvari vložena interpelacija, na katero je vlada takoj odgovorila. Odgovor naglašja, da so nekatera vprašanja v zadevi dolgov predaleč zašla v javnost, ker se je pa to že zgodilo, je morala angleška vlada zavzeti stališče.

KONGRES MEST.

v Zagreb, 7. maja. (Izv.) Za kongres zastopnikov mest v naši državi je bil odziv zelo velik. Kongres bo trajal tri dni in bo imel namen, da se vsa mesta združijo v skupno zvezo in izdelajo statuti.

SPOPADA NA GRŠKO-BOLGARSKI MEJI NI BILO.

v Sofija, 7. maja. (Izv.) Pristojni krogi demantirajo vesti inozemskega časopisja o spopadu na grško-bolgarski meji. O tem spopadu se ne ve ničesar in gre tu le za neresnične alamentne vesti.

BANFFY V BUKAREŠTU.

Bukarešt, 7. maja. Včeraj je došel v Bukarešt bivši madjarski zunanji minister Nikola Banffy, pristaš romunsko-madjarske personalne unije. Banffy je prisostvoval politični konferenci, ki se je vršila pri predsedniku vlade Avarescu.

RATIFIKACIJA ITALIJANSKO-MADJAR-SKEGA PAKTA V RIMU.

Rim, 7. maja. Italijanski ministrski svet je ratificiral prijateljski pakt z Madjarsko. Italijanski parlamentarci vrnejo koncem tekočega meseca svoječasni obisk madjarskih poslancev.

Poostreni potniški predpisi na italijanski meji.

Sušak, 7. maja. Italijanske obmejne oblasti so objavile, da se bo vsak inozemec, ki se bo z navadno legitimacijo za prekračanje meje našel na ozemlju izven Lovrana, aretirano. Doslej so mogli tujci s tako legitimacijo potovati do Benetk.

Italijanski kralj proti vojni.

Rim, 7. maja. Kralj Viktor Emanuel je te dni v ožjem krogu svojih najzvestejših generalov, med katerimi je bil tudi general Citaradini, izjavil, da je fašizem v notranjih razmerah dežele dosegel svoj višek in izpolnil svojo nalogo. Sedaj ga je treba likvidirati na kolikor mogoče miren način. Minulega decembra je fašizem nameraval udar na državo, toda ni uspel. Če bi bil takrat fašizem udaril, bi bil naletel na odpor.

Nastop ruske delegacije na svetovni gospodarski konferenci.

v Zeneva, 7. maja. (Izv.) Po govoru bivšega nemškega ministra Hermes, ki je bil sprejet z velikim odobravanjem, je povzel besedo ob največji pozornosti cele dvorane ruski delegat Sokolnikov. Opozarjal je na popolnoma napačne vesti o popolnem razsulu socialistične organizacije v sovjetski Rusiji in o delu za obnovitev gospodarskega življenja. Gospodarska konferenca hoče premagati sedanje gospodarske težkoče in dobiti za novo gospodarstvo druga pota, katerih ena pot je gotovo zopetna vpostavitve odnosov s sovjetsko Rusijo, ki razpolaga z ogromnimi, še neizčrpanimi zakladi, dalje s hitro se razvijajočo industrijo in bogato poljedelsko produkcijo. Sovjetska Rusija ima pretežno poljedelski značaj gospodarstva in skuša likvidirati tudi zastarele oblike industrijskega gospodarstva. Oboje bo nudilo tuji industriji v Rusiji zelo ugoden trg. Rusija je že mnogo storila za obnovitev svojega gospodarstva, toda napačno je naziranje, da bi se s tem zapiral uvoz v Rusijo. Napačno je misliti, da Rusija hoče zapirati pot tuji industriji, z obnovitvijo gospodarskih odnosov je dana prilika tujim državam, udeleževati se ruskega gospodarskega življenja v obliki koncesij. Dejstvo, da je bila sklicana svetovna konferenca, je dokaz za to, da se je pokazala nujnost problema, poiskati za izrabo produktivnih sil nove organizacije, ki bo popolnejša, kakor je bil dosedanji racionalistični sistem gospodarstva. Ko je bil predstavljen njegov govor, katerega je imel v francoščini, v angleščino, je bila dopoldanska seja zaključena. Govor ruskega delegata je bil sprejet z velikim odobravanjem.

v Zeneva, 7. maja. (Izv.) Ob največjem

zanimanju je imel na popoldanski seji govor vodja ruske delegacije Osinski. V svojem govoru je očrtal splošni gospodarski položaj s stališča Sovjetske Rusije. Obrnil je pozornost pri tem na občutno nesoglasje med popolno produktivno svobodo v industriji in sprejemno možnostjo trgov, ki se kaže v vseh državah v popolni izrabi produktivnega aparata. Ni najmanjši izmed vzrokov za to dejstvo, da je padla kupna moč prebivalstva in pa politika bojkota, ki se izvaja proti tako velikim državam, kakor sta Rusija in Kitajska. Medsebojna nasprotstva ne zahtevajo nujno tudi medsebojnega boja, dana je popolna možnost za medsebojni sporazum. Da je Rusija tako malo udeležena pri svetovni trgovini, je vzrok temu, pomanjkanje kredita. Glede nasprotstev, ki se pojavljajo v gospodarstvu in za katere se iščejo razni izhodi, je dal govornik izraza svojem mnenju, da je izhod temu pot k socialističnemu sistemu. Ob koncu svojega govora je Osinski predložil nekatere zahteve, katerih izpolnitev smatra za potrebno, da se izravnajo nasprotja v gospodarstvu. Za to je potrebno anuliranje vojnih dolgov, ukinitve protektoratov in mandatov, samoodločba vseh narodov. Treba je prenehati z nadaljnjim oboroževanjem, da se s tem začne ustvarjati normalni gospodarski odnosi in more preiti k drugemu delu. Prenehati mora vsak bojkot proti Sovjetski Rusiji, kateri se mora priznati pravica do zunanje trgovine. Govornik zahteva tudi popolno razorožitev na suhem in na morju. Ta govor je v nasprotju z govorom Sokolnikova žel le malo pritrjevanja.

Položaj na Kitajskem.

v London, 7. maja. (Izv.) »Times« poročajo iz Sanghaja, da kitajske čete še niso prenehale z obstreljevanjem angleških ladij. General Canggungang je zasedel glavno mesto provincije Anhui. Canggulin se nahaja v neposredni bližini Hankova. Stališče hankavske vlade je radi pomanjkanja materialnih sredstev zelo omejeno. Nacionalisti v Sanghaju pričakujejo vsak čas padec vlade v Nankingu. General Canggungang je ponudil zvezo Sunčuanfangu pod pogojem, da obdrži vrhovno poveljstvo nad devetimi divizijami. Sunčuangfang je to odbil, ker stremi za tem, da se sam polasti oblasti.

Velika hinavščina „Jutrovcev“.

»KDO JE KRIV REDUKCIJ NA ŽELEZNICAH?«

Na naše ugotovitve, ki smo jih glede redukcij na železnici prinesli 6. maja, »Jutro« ne ve stvarnega odgovora. V včerajšnji številki ponatiskuje »Slovenec« od 2. februarja ter trdi, da obstoja nesoglasje med pisanjem »Slovenca« od 6. maja in med poročilom od 2. februarja.

V številki od 6. maja smo ugotovili — ne prvič — da je bila razprava o proračunu v finančnem odboru že končana, ko je naša stranka prišla v vlado. Proračun za železnice je bil že davno prej sprejet! Pri tem ostanemo! To potrjuje »Jutro« samo, ko citira naše poročilo od 2. februarja, kjer je rečeno čisto izrecno, da se je začela debata o finančnem zakonu v finančnem odboru, ko je naša stranka stopila v vladno večino! In v finančnem zakonu ravno se je še dalo marsikaj popraviti, kar je bilo v proračunu zamujenega! In to se je po zaslugi SLS tudi zgodilo!

V finančni zakon je bil po sklepu finančnega odbora in proti glasovom SDSarskih poslancev sprejet amandman, ki pooblašča vlado, da sme izvršiti virmanje v posameznih proračunskih postavkah, ko se dobi investicijsko posojilo! Tudi to je ugotovitev, na katero pa si »Jutro« ne upa odgovorjati! Ta amandman, proti kateremu je bila SDS, za katerega pa je glasovala SLS, omogočuje vladi, da sedaj po sprejetem investicijskem posojilu da železniški upravi na razpolago tiste vsote, ki jih ta potrebuje. Če se to zgodi, je konec redukcij na železnici!

Zakaj »Jutro« na to uho ne sliši? Ako je »Jutro« res kaj do železničarjev, bi moralo sedaj od vlade zahtevati, da se posluži amandmana, ki je zanj glasovala SLS ter da se izvede virmanje. Toda »Jutro« se ne obrača na sedanjo vlado in ne napada vlado, ki bi sedaj mogla, če bi hotela, izvesti virmanje ter končati redukcije. Se boji sedanjim gospodom zameriti. Zato pa rajše napada tiste, ki so omogočili, da se redukcije preprečijo in končajo.

Maj pozivljemo »Jutro«, naj — če ima korajžjo — napade sedanjo vlado, zakaj ne vrši svoje dolžnosti do železničarjev. A vemo, da se »Jutro« gospodje na vse načine trudi, da bi prišli v sedanjo vlado. Zato je ne smejo napadati! Zato tudi o virmanju ne smejo pisati, da bi jih železničarji ne prišli za besedo, če bi dr. Zerjav res prišel v vlado.

Zato molče o virmanju že sedaj, da bi jim potem bila prihranjena zadrega, ko bi bilo treba obljube izpolniti!

Da, gospodje, tako jo! Ko je bila SLS v vladi, je povsod dosledno branila interese železničarjev ter je izvajala možnost, da se redukcije preprečijo! Vi pa ste korajžni le v

opoziciji, dokler vas to nič ne stane. Tu pa, ko bi res mogli podpreti železničarje s tem, da vlado pozovete, naj izvede virmanje, pa molčite že sedaj iz samega strahu, da ne bi vsled tega izgubili obljubljenega ministrskega stolčka!

Oblastne skupščine in SLS.

Zagrebski »Obzor« v uvodniku, ki splošno med drugim napada tudi SLS, pravi: Za turek po Veliki noči so bile sklicane v Sloveniji oblastne skupščine, čijih usoda je zelo tesno zvezana z državnim proračunom. Če bi bili ostali klerikali v vladi, bi imele oblastne skupščine veliko več izgleda, da jim bo država odstopila znaten del svojih dohodkov, kakor v slučaju, ako bi SLS izpadla iz vlade.

Ta stavek je značilen in si ga moramo zapomniti za tedaj, ko bodo nasprotniki napadali SLS in njeno delo za oblastne samouprave. Ta stavek pove isto, kar smo zapisali že mi: Edina SLS je resno in iskreno podpirala in podpira dejansko oživiljenje samouprav.

SLS za Slovenijo.

Na drugem mestu pod naslovom »Politični položaj« piše »Obzor«: Dr. Korošec je zagiral v finančnem zakonu lepe amandmane za njegovo Slovenijo, toda če bo on v opoziciji, se bodo težko kedaj ti amandmani izvedli.

Tako sodijo zagrebski liberalci delo SLS za Slovenijo.

SDS v oblastni skupščini.

Delo SLS v oblastnih skupščinah v Sloveniji »Obzor« takole resnično in pravično ocenjuje: Samostojni demokrati so tudi za oblastne skupščine postavili načelo, da enostavno negirajo vse, kar predlaga večina in tako tudi delajo. — Kako pa naj narod SDS nagradi za tako »delo«, to pa bodo povedali volivci.

Davidovičevci v Sloveniji.

»Slobodna Tribuna«, glasilo davidovičevcev v Zagrebu, javlja: Zadnje dni je dobil glavni odbor demokratske stranke od raznih organizacij, ki so pripadale SDS, prošnje, v katerih prosijo, da se jih sprejme v matico demokratske stranke. Glavni odbor o vseh teh prošnjah ni še sklepal razen o prošnji organizacije Sv. Kristof-Laško. Vodstvu te organizacije je g. Davidovič v imenu glavnega odbora odgovoril v lepem pismu, v katerem obvešča organizacijo o sprejemu v matico stranke in izraža nado za uspešno širjenje organizacije v Sloveniji.

Prepuščamo »Slobodni Tribuni« odgovornost za to vest, vsekakor pa je zanimivo, da »Jutro« o teh dogodkih noče nič vedeti.

Administrator apostolicus baciensis.

»Politika«, ki je prva napadla Vatikan v tej zadevi, o kateri smo že včeraj pisali, lojalno prinaša sedaj tudi članek prof. Petra Vlašiča, ki objektivno pojasnjuje zadevo.

Pisec pravi, da objavlja svoje pojasnilo radi javnosti in resnice. Članek se glasi:

Ni samo Bačka, ki čaka na definitivno ureditev katoliške cerkvene hierarhije v naši državi. So tu še Baranja, Banat, Prekmurje.

Jugoslovanski del zadrške in skadrake nadškofije in nekateri drugi manjši predeli.

Kakor hitro so se ti deli pripojili naši državi, jih je sv. stolica osvobodila od jurisdikcije tujih držav, katerim so preje pripadali, ter jim je ustanovila v tuzemstvu posebno cerkveno upravo, apostolske administrature ali pa jih je podredila kakšni obstoječi naši škofiji.

To je sicer samo začasna ureditev, toda to nikakor ne pomeni, da sv. Stolica ne priznava definitivne politične pripadnosti teh krajev k naši državi, kraljevini SHS. Končna definitivna ureditev katoliške cerkvene hierarhije v teh krajih se bo podvela, kakor hitro se sklene konkordat med Sv. Stolicco in našo državo. V tem konkordatu se bo s sporazumnim dogovorom točno odredilo koliko naj se ustanovi novih škofij in kakšne naj bodo njihove meje.

Da do sklenitve konkordata še ni prišlo in da radi tega še ni končno rešeno vprašanje cerkvene hierarhije v Bački in drugje ni krivda sv. Stolice, ker je ona pri vsaki priliki izražala živo željo po hitrem delu. Sam g. dr. Milan Srškić, minister za pravosodje in vere je v svojem ekspoziju ob priliki proračunske razprave 12. marca t. l. naglasil v narodni skupščini približno tole: Znano je, da je pri prvih razgovorih naše delegacije z delegati sv. Stolice leta 1925. bila ne samo dobra volja na obeh straneh, ampak tudi popolna harmonija glede najvažnejših vprašanj o odnošajih med cerkvijo in državo. Podpis konkordata se je odložil samo radi nekih malenkosti, radi katerih se je naša delegacija morala obrniti na našo vlado radi informa-

cij, tako da je samo naša notranja neurejenost varok, da se razgovori, ki so se začeli pod tako lepimi avspicijami, niso mogli dokončati.

Pisec članka, ki se moral informirati ali pri apostolski nunciatu, ali pri apostolski administraturi v Subotici ali pri kakem drugem škofu, pa bi se bil uveril kolikokrat je sv. Stolica in njen zastopnik v naši državi, papežev nuncij monsignor Pelegrinetti dokazal svojo naklonjenost in ljubezen do našega naroda in države. Ugotovil bi bil tudi to, kako se je sv. Stolica trudila, da bi se cerkvi in samostanu v Bački vrnilo ugrabljeno premoženje in kako se gg. ministri obljubovali, da se bo to zgodilo, pa se je doslej prav malo.

Katoliška cerkev ni cerkev katkega posebnega naroda, torej tudi ne italijanskega naroda. Ona je univerzalna in z enako ljubeznijo združuje vse narode in gre nasproti narodnim čustvom, kolikor le more. Ona nima razloga, da bi koga varala z današnjimi darili in kar daje, daje z iskreno željo za duševno dobro poedincev in poedinih narodov, torej tudi našega.

»Politika« je s tem popravila svoj napad. Gornje vrste najodločneje potrjujejo vse, kar smo mi včeraj napisali k tej stvari, da je namreč naša protikatoliška in cerkvi sovražna politika kriva, da te stvari niso še urejene.

»Jutro«, ki je napad na cerkev iz »Politike« ponatisknilo in mu dodalo svoj strupen komentar, seveda svojega greha ne bo popravilo. Njemu ne gre za javnost in resnico, ampak za frimazonsko hujskanje.

Koroški manjšinski problem.

II.

Mislím, da sem v prvem članku pod gornjim naslovom pokazal v velikih obrisih položaj koroških Slovencev. Pokazal sem tudi, da kulturna avtonomija nima nikakih izgledov zadovoljiti vlado in manjšino, pri tem pa sem že nekoliko nakazal pot, katero bodo morali hoditi vsi, ki hočejo reševati koroški nacionalni problem in s tem pospeševati mirni razvoj med Jugoslavijo in Nemčijo. Imenovan članek je jasno pokazal, da bo rešitev koroškega vprašanja imela samo tedaj trajno vrednost, če se bodo v zadostni meri upoštevali naravni faktorji. Kulturna komponenta mora igrati pri vsaki rešitvi odločilno vlogo, ker je to trajna vrednota, seve se mora upoštevati tudi gospodarska komponenta. S tem postaja jasno, da med koroškimi Slovenci ni bistvene razlike, če so tudi mogoče eni politično nemško orientirani, drugi slovensko nacionalno. Kulturna komponenta je vsem ista. Če se torej išče rešitev koroškega problema, se mora iskati taka rešitev, da bo z njo rešen problem vseh koroških Slovencev. Dejstvo, da daje velik del Slovencev svoje glasove nemškim strankam, še nikakor ne dokazuje njihove pripadnosti k nemškemu narodu.

Da se je izogajala rešitev koroškega vprašanja, je po mojem mnenju krivo predvsem dejstvo, da se niso na nobeni strani postavili dovolj konkretni predlogi. Ravno šolsko vprašanje, ki že desetletja čaka rešitve, je silno zamotano, ker se tukaj ni upoštevala kulturna komponenta, ampak samo gospodarska, kar pa seve ni moglo dovesti do naravnega cilja, ker ni bilo naravne podlage.

Nemci so sami obelodanili dokument, ki izpričuje fiktivno nacionalno stanje na Koroškem, to je takozvana »Pfarrkarte«, pri kateri je sodeloval tudi g. dr. M. Wutle, čeprav se to ni krilo z njegovimi tendencioznimi spisi in kartami. »Pfarrkarte« in šematizem krške škofije sta dva dokumenta z nemške strani, ki se opirata na cerkveni jezik, oziroma na jezik v cerkvi, torej na jezik mase, in tem dvem dokumentom bo treba posebej pri rešitvi koroškega vprašanja posebno pozornost.

Šematizem kakor tudi »Pfarrkarte« delita Koroško v štiri dele. Južni ali slovenski del, temu sledi proti severu slovensko-nemški pas, ozemlje ob narodni meji tvori nemško-slovenski pas z nemškim ozadjem. Ta razdelitev sicer ni v skladu s slovenskim naziranjem, ki pozna samo slovenski in nemški del Koroške. Vendar se mi zdi, da je omenjena delitev izvršena na podlagi fiktivnega stanja. Pri nadaljnjem razmotrivanju se bom držal te razdelitve in za posamezne dele navajal konkretne predloge.

1. Slovenski pas. To je del Koroške, ki sega od Zvebeke preko Podjune in Roža v Zilsko dolino do Podkloštra. Tu imamo kompaktno ozemlje, izvzeti so seve trgi, ki bi pripadli v šolskem oziru drugemu ali tretjemu pasu. Ker imamo osemletno šolsko obveznost, bi se v prvem letu poučevala samo slovensčina, v drugem in tretjem letu bi ostal pouk istotako slovenski, samo bi se morala na teden poučevati tri ali celo štiri ure nemščina, ki bi se morale pač razdeliti času primerno. Četrto leto imata jezika isto veljavo pri pouku, kar bi se mogoče uredilo tako, da bi se nekateri predmeti poučevali v enem, drugi v drugem jeziku. V ostalih letnikih je učni jezik nemški, s tremi ali štirimi slovenskimi urami. Taka šola bi šele bila v stanu graditi naprej, kar so starši v domači hiši pričeli. Edino na tej podlagi bi se mogla spomin in razum pri otroku paralelno razvijati,

medtem ko današnja utrakvistična šola dela samo s spominom.

2. Slovensko-nemški pas. Sem bi spadali predvsem kraji severno od Drave z vso zilsko dolino od Podkloštra do Šmohora. Učni jezik v prvem in drugem letu bi bil slovenski s tremi ali štirimi tedenskimi urami nemščine, v tretjem letu bi bila ob jezika enakovredna in za naprej bi veljala nemščina kot učni jezik za vse predmete s tremi tedenskimi urami slovensčine, ki bi bila obvezna za vse učence.

3. Nemško-slovenski pas. Sem spadajo vsi trgi iz obeh prvih pasov ter kraji ob severni narodni meji. Učni načrt za ta pas bi moral vsebovati določilo glede učnega jezika, ki bi bil v splošnem nemški, vendar bi se morali otroci, ki so ob vstopu v šolo govorili samo slovensko, v dveh tedenskih urah poučevati v slovensčini v vseh osemih letih.

Šolska literatura bi se morala temu primerno prirediti s sodelovanjem obeh strani. Danes seve na Koroškem tudi ni kvalificiranega učiteljstva, ki bi zadoščalo potrebam. Radi tega se mora posvetiti posebna skrb učiteljskemu naraščanju. Na učiteljsko se mora zagurati sprejem slovenskim kandidatom, ki zadoščajo predpisom, da ne bodo zavrnjeni s pripombo: javilo se je že zadostno število nemških kompetentov za prvi letnik. Število slovenskih kandidatov mora znašati najmanj deset odstotkov, kar odgovarja celo uradnemu štetju, v prehodni dobi pa se mora dovoliti vstop večjemu številu Slovencev.

Med glavnimi slovenskimi zahtevami mora biti tudi zahteva po slovenskem nadzorniku, ki bi imel nadzirati ves slovenski pouk v vseh treh pasovih in tudi pouk slovensčine na srednjih šolah v Celovcu.

Na učiteljsko mora biti zagotovljena zadostna izobrazba v slovensčini vsem kandidatom, ki bi bili pozneje nastavljeni v imenovanih pasovih. Seve tudi matura iz slovensčine in pozneje učiteljski izpit, kakor se to zahteva za ostale predmete.

Glede gimnazije v Celovcu bi omenil samo, da je sistem slovenskega pouka po oddelkih zastarel in ne odgovarja potrebam časa. (Dva in dva razreda sta tvorila po en oddelok). Pouk v slovensčini se mora vršiti po razredih ne oziraje se na število učencev in temu pouku se imajo pritegniti slovenski učenci ostalih celovških srednjih šol, kjer ni posebnih slovenskih ur. Seve mora biti poskrbljeno tudi za kvalificirano učno moč, ki bo obvladala povsem slovenski jezik in ne bo videla v Cankarju kitajskega zidu, preko katerega ne bo v stanu privedi slovenskih dijakov.

S profesorjem slovensčine naši zahtevi ni povsem ugodno, ker imamo po ljudskem štetju, kakor tudi po številu dijakov pravico do 10 odstotkov učnih moči.

To bi bile v velikih obrisih naše zahteve na šolskem polju. Nam pa pripada tudi deset odstotkov vseh deželnih služb in procentuelno še več na posameznih okrajnih glavarstvih.

Šele tedaj, ko se bodo začeli reševati ti problemi na pravični in naravni podlagi, se bo lahko reklo, da ima nemški narod voljo zadovoljiti manjšino in da mu je nekaj ležeče na zdravem razmerju med Jugoslavijo in Nemčijo.

Ne trdim, da bi bila moja izvajanja v vsakem oziru popolna, vendar sem prepričan, da sem podal praktično smer, v kateri se mora reševati koroško vprašanje. Ne molk, temveč razgovor nas bo rešil krize, v kateri se nahajamo.

Triglavskega župnika Aljaža zadnja pot.

Dovje, 7. maja.

Težko, da bi bile Dovje videli kdaj tako ogromno množico kakor danes, ko so izročili materi zemlje truplo triglavskega župnika in pevca duh. svetnika Aljaža. Od dopoldanskega vlaka se je vila dolga vrsta došlih žalujočih kakor žalna procesija od kolodvora mimo cerkve do župnišča, kjer so bili že zbrani verniki cele župnije. Turisti in smučarji v polni opremi, gospodje v črnem in s cilindrom, kmetice v žalnih rutah, duhovniki, skratka, vsi sloji so bili zastopani.

V pritlični sobi, tam, kjer je njegova slovenska in krščanska gostoljubnost v najlepši obliki se kazala, kjer je toliko plemenitih mož sklenilo s preprostim dovškim župnikom prijateljstvo za vse življenje, je ležal na mrtvaškem odru, obdan od cvetja, kolikor ga je planinska narava že mogla dati. Takoj ob dohodu spreveda s kolodvora se je začela defilacija pred zemskimi ostanki Aljaževimi. Vsi množični prijatelji so hoteli videti še njegov i v smrti prijazni obraz. Glinjivo je bilo slovo, v slehernem očesu je zablestela solza.

ALJAŽEVI ZADNI DNEVI.

Z Aljažem je preminulo plemenito in milo srce, vprav pristno slovansko srce, ki se je v najlepši luči pokazalo ob smrti, kakor planine najživejše zažare ob solnčnem zatonu. Vse življenje ni imel resnega sovražnika. Če je moral koga bolj trdo prijati, naslednji trenutek mu je že prijaznost in ljubezen gledala iz jeznih oči. Pa tudi teh trdih besed in nesporazumljenj ni hotel pustiti nepopravljenih. Vse tiste, s katerimi je v fari kdaj prišel navskriž, je povabil k svoji smrtni postelji, se z njimi spravil in v prijaznosti se poslovil.

Alojzija Klinar p. d. Beržotna ga je pred 38 leti kot šolarja prva pozdravila na dovški postaji. Njo je umirajoči poklical, da se poslovi od nje zadnje, ki ga je nekoč prva pozdravila.

Z občudovanja vredno mirnostjo in vedrostjo je glede svojega pogreba vse podrobno odredil. Izbral si je sobo, kjer ga naj polože na mrtvaški oder, v pritličju, da bodo njegovi duh. sobratje, ki pridejo h pogrebu, imeli v prvem nadstropju prostor. Določil je sam mesto za začasni grob ob vhodu v zakristijo. Njegova želja je bila, da bi ga prenese k trajnemu počitku v kapelico sv. Cirila in Metoda v Vratih, kadar bo dozidana, da bo tam v senci triglavske stene čakal vstajenja, da bi tam planinci, njegovi prijatelji in častilci, obiskali njegov grob in se spomnili tistega, ki je Triglav Slovincem šele v resnici dal.

SPREVED K GROBU.

Nekoliko pred enajsto uro so postavili preprosto črno krsto na prag gostoljubnega župnišča, kjer jo je blagoslovil g. dekan Fatur ob asistenci župnikov s Kranjske Gore in Koroške Bele in še 45 sobratov. Zbrala se je skoraj polnoštevilno duhovščina radovljanske dekanije, od stolnega kapitlja so bili navzoči g. Sušnik, dr. Kimovec in dr. Klinar, nadalje dekan Zabret, Kolblar, ravnatelj stolnega kora Premrl, univ. prof. dr. Rožman itd. Po izvršenem obredu je svojemu častnemu članu zapela Glasbena Matica pod osebnim vodstvom g. M. Hubada narodno nagrobno »Pomladje«.

Sprevod se je začel pomikati in ne proti cerkvi, ampak v vas. Še enkrat — poslednjič — so nesli ljubljene župnika mimo vseh hiš kakor da naj jih še enkrat blagoslovi, predno

se zgrne nad njim črna zemlja. Dolg in pester je bil spreved. Požarne brambe, dovška in okoliške, z zastavami in venci, Orli z vencem, Marijine družbe, SPD z načelnikom dr. Tomiškom in ostalim odborom na čelu, nosili so lep, pomemben venec; iz Štajerskega je prihitel znani turist Lojze Cilenšek; Skalaši z vencem, zastopniki bratskih hrvatskih planinskih društev, zastopstvo Skavtov, Glasbena Matica z vencem; »Ljubljana« z vencem in zastavo na čelu ji pevovalja Dolinar. Na čelu so korakali šolski otroci, vsi so nesli šopke pomladnega cvetja in lepe vence. Spremljali so nepozabnega župnika na tej poti zastopniki oblasti in prijatelji iz vseh krogov: dvorni svetnik dr. Andrejka, podpolk. Andrejka, agrarni komisar Spiller-Muys; okrajni glavar dr. Vavpotič, ravnatelj dr. Mantuani, dr. Šlajmer s soprogo i. dr. Triglav in njegovi ponosni sosedje so se zavili v žalne pajčolane sivih oblakov, pomale je pričelo dežiti, ko se je spreved približal cerkvi.

V CERKVI.

Krsto so postavili v sredo cerkve. G. dekan Fatur je stopil na leco in orisal pokojnega g. Aljaža kot vzornega duhovnika, idealnega planinca ter zaslužnega glasbenika. Poseben utis na mnogobrojne žalujoče je naredilo, ko je dekan povedal, da je postala župna cerkev tekom let težka dolžnica svojemu župniku, ki je mnoge poprave sam plačal, a na smrtni postelji je ves ta dolg odpuštil in tako je umrl v resnici reven kot berač.

Med govorom se je vlila silovita ploha med bliskom in gromom. Cerkev je bila seveda premajhna, da bi bili mogli najti v njej vsi zavetje. Natlačena je bila do zadnjega kotička. Med mašo je pela »Ljubljana« Premrlor Requiem, pri orglah je bil Premrl sam.

Ko je duhovščina odpela »Libera« je skupen zbor Glasbene Matic in »Ljubljane« zapel Mendelsohnovo: »Beati mortui« tako učinkovito in globoko občuteno, da so vsi čutili pomembnost trenutka, ko Slovenija tako zaslužnega in priljubljenega moža polaga v grob. Navrh pa še pokojnega lastno skladbo: »Divna noč«.

NA GROBU.

Med tem se je zvedrilo, le za Karavanami je še zdajpazdaj zamolklo zažrmelo. Dvignili so krsto in jo nesli do groba, šest zastav je tvorilo častno stražo ob njem. Ko so spustili krsto in jo bile končane molitve, je stopil prvi k odprtemu grobu podpredsednik SPD prof. Janko Mlakar ter se na svoj originalen način poslovil od triglavskega župnika v imenu SPD, turistov, veteranov in doraščajoče planinske mladine, posebno še v imenu »Aljaževcev«, ki so prevzeli njegov testament, da mu sezidajo grobnico v Vratih. Ko se je prof. Mlakar pred kakimi 14 dnevi odpravil na jug, da bi posetil tudi Etno, mu je bolni Aljaž naročil, naj pride po vrnitvi takoj in mu vse nadrobno pove, kako je na Etni. In prišel je sinoči, a le na grobu more dano obljubo izpolniti. Etna je mogočen in strašen, a lepši je Triglav.

V imenu »Skale« je govoril nato njen predsednik prof. Ravnik ter povdarjal Aljaževe zasluge za pravo etno planinstva, za Hrvatsko plan. društvo dr. Poljak, ki je povdarjal, da Aljažev duh živi in bo živel v bajeslovnem kraljestvu Triglava, potem zastopnika Jugosl. zimsko-sportne zveze, in zagrebškega plan. društva »Sljeme«, g. Pe-

čenko za »Glasbena Matica«, dr. Kimovec za Pevsko zvezo, »Ljubljano« in Cec. društvo. Po Mlakarjevem govoru se je solnce skrilo, iz Krme sem se je slišal zopet grom, ob koncu govorov pa se je v drugi vili ploha, da je Glasbena Matica morala zapeti Fürstertevo: »Umr! je mož« v cerkvi. Ob četrt nad eno je bila pogrebna slovesnost končana.

Grob so zasuli, nanj položili številne vence, da je gomila odeta z najlepšim cvetjem pomladi. Večina udeležencev se je odpeljala že ob dveh, pred odhodom so zapeli še »Oj Triglav moj dom«. Uprava železnice je hvalevredno preskrbela za prevoz nenavadne velike množice ljubljancev, pet vozov je šlo iz Ljubljane direktno v Dovje in nazaj, da ni bilo treba na Jesenicah prestopati.

Zdaj počiva Aljaž v zemlji, na kateri in

za katero je tako dolgo in s tolikim ognjem delal. Njegovo ime ne bo zginilo. Noben kulturni zgodovinar ga ne bo mogel prezreti. Simbol je njegovo ime! Simbol vedre in umetniško čuteče slovenske duše, simbol pristnega planinstva, ki človeka etično dviga, po značaju utrjuje in ga stori plemenitega in svobodnega. Večen mu v tem spomin in mnogo, mnogo mladih src, ki mu v ljubezni in plemenitosti slede!

Turiste in turistinje

opozarjamo na krasno zalogo sportnega sukna in lodna — ter na atelje tvrdke

DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA

ki izdeluje obleke res najmoderneje.

Kaj se godi doma

Dnevi slepih.

Prireditve »Dnevi slepih« se vrši pod častnim pokroviteljstvom gospa: dr. Babnikove, Mare dr. Brejčeve, Milice Kalafatovičeve, Anči dr. Kramarjeve, gđ. Cilke Krekove, Ferdinande dr. Majaronove, Irme Mencingerjeve, Nije dr. Natlačene, dr. Pogačnikove, dr. Ravničarjeve, Hele dr. Rusove, Mare dr. Sajovičeve, Hilde Sušnikove, Julke dr. Serikove, Franje dr. Tavčarjeve in dr. Vodopivčeve.

Društvo Kuratorij slepcev v Ljubljani nanašanja občinstvu, da priredi Prosvetna zveza v Ljubljani zaključno slavnost letošnje sezone združeno s proslavo »Očetovega dne« v nedeljo, dne 8. maja, ob 20. uri v veliki dvorani hotela Union. Čisti dobiček te prireditve je namenjen skladu za zgradbo Doma slepih. Zato vabi društvo Kuratorij slepcev na obilo udeležbo. — Odbor.

25 letnica Kršč. ženske zveze v Mariboru.

Maribor, dne 7. maja 1927.

Krščanska ženska zveza v Mariboru praznuje dne 8. maja t. l. petindvajsetletnico svojega obstoja. Prav je, da ob takem jubileju društvo obhaja s posebno proslavo spomin 25 letnega društvenega delovanja, ker to društvo ni le 25 let obstojalo, ampak je 25 let delovalo tako plodonosno, tako požrtvovalno in vztrajno in v tako velikem obsegu, kakor malokatero drugo društvo v Mariboru. Zato pa vemo, da ne bo le društvo in društveno članstvo praznovalo 25 letnice, pač pa, da se bo ves Maribor brez razlike v hvaležnosti spomnil tega društva, ki je Mariboru kot posebna vzgojna in obenem samaritanska ženska organizacija v ponos in dobrobit.

V letu 1902. 28. decembra v veliki dvorani bivšega hotela »Erzherzog Johann« se je vršil prvi sestanek krščanskih žen in mladenk v Mariboru, ki so si zastavile velik cilj: Utrditev krščanskih idej v družini in v javnem življenju potom posebne ženske organizacije. Prvi odbor je bil sestavljen takole: Terezija Fuchs, predsednica, Marija Varga, namestnica, Pavla Rejšp, I. tajnica, Marija Stern, II. tajnica. V odboru so še bile gospe ozir. gospodične: Julija Stren, Cecilija Bračko, Ana Feldbacher, Lina Rejšp, Roza Črepinko. Kot svetovalec pa: Jožef Dufek in Jurij Stern. Ta odbor je šel takoj na delo in 8. februarja 1903 je bilo že veliko zborovanje, ki je pomagalo, da bo to društvo zajelo vse krščansko žensko Maribora v svoj delokrog, kar se je pozneje tudi zgodilo. Mesec za mesecem so se prirejali sestanki na katerih so poleg vzgojnih in poučnih predavanj, bili redno na dnevnem redu tudi razgovori o nujni pomoči najbednejšim po mestu.

Po dveh letih je bila organizacija krščanske ženske zveze že tako izvedena, da je potrebovala zunanega znamenja, društvene zastave. Dne

slavni duhovnik protojerej Nimenskij, kar je privabil toliko delavcev, da je bilo treba zavoljo gneče v prostoru pozvati policijo na konjih, a tudi ona ni mogla ničesar doseči, dokler ni obljubila, da se bo govor Nimenskega pošiljal takoj po radioodajni postaji.

Boljševiški leningradski list »Trud« je tajno poslal ob pravoslavni veliki noči svoje poročevalce v najboljšo komunistično postojanko, da bi videli, koliko uspeha je imela dosedanja protiverska propaganda. V industrijskem središču Orjehovo-Zueva je opazoval, kako pazljivo in umetniško so slikale delavske žene na pisanke poleg S. S. S. R. (Sojuz socialističnih delavskih sovjetskih republik) tudi črki H in V v cirilici (X, B), ki pomenjata staro versko resnico, ki se v pravoslavni krajih kot velikonočni pozdrav neštetokrat ponavlja te dni, namreč da Hristos Voskresel, da je Krist vstal. Celotno v teh delavskih krajih, kjer so boljševikom najbolj ubijali v glavo njihovi voditelji, da Krista sploh ni, so nesli v cerkve velikonočna jedila. Pri bogoslužbi v noči na velikonočno nedeljo, ko se pri pravoslavni obhaja vstajenje, so bile cerkve polne ne samo žensk, temveč tudi moških.

O Orjehovo-Zuevi sta dve cerkvi, dva družabna kluba in eden kino. Da bi odvrnili pozornost od cerkve, so igrali na veliko soboto v kinu najbolj privlačni film s Douglas Fairbanksom in cene znižali ta dan za tri četrtine, zvečer pa so dajali vstopnice celo zaastonj. Vendar pa je bil kino napol prazen, malo ljudi je bilo v klubih, cerkvi pa sta bili polni.

Literarni večer v Mariboru

F. S. Finžgar: Prvo poglavje iz povesti: »Strici.« Beseda mu je bila težka in močna, da je priklicala ves Podlog na oder. Ti dedci so se mi ugrizli v možgane; ne morem jih pozabiti. Kakor brastje so zgrgnili; kakor skale in kakor zemlja in bal mi je, da je bil preč. gospod pisatelj F. S. Finžgar med njimi, ker mi je kakor sitna pega nad Podlogom, ki sem ga nocoj doživel.

Igo Gruden je laskal z voleno sladkostjo glasu in je primorska bol največja, kadar je tiha samotna in nema.

Tone Seliškar ima proletarski obraz; imel je tudi srcejo proletarsko. Bil sem na »Plačilnem dnevu« in sem videl »Sedmorjenke«. Navrh sem nocoj pobrskal pri Dehmelu in ob eni edini pozabil na Seliškara.

Anton Novačar je pokazal Zupančiču, da je njegova »Veronika« drugačna. Dobil je šop šmaric, ker je bil edini domači literat. Kljub temu mi je, da mi bo zdaj v polnoč prišel tisti prividni grbavec.

Ivan Zorec — »glejte, Cankarju je podoben.« so okoli mene zašepetali. In je bil zanimiv. Ne zaradi tega! Zapuhtela je zemlja in v pomladi je njen vonj opojen in leze najgloblje v srce. Ne vem; tako gledam; na ponosnem griču Podlog, v rebi »Domačijo ob Temenice«. Ovijam si sliko in mi je lep spomin na nocojšnji večer.

Oton Zupančič je kralj naše pesmi in so mu to že mnogi povedali. Prišel je — gotovo ne zaradi »Zdravice«, niti morda zaradi »Epistole« ne — da ga voharno pozdravimo in se mu ob navdušenem viharju obraz razsejajo in ga počastimo s skromno kito belih, belih rož...

Pozdravljeni, književniki naš!

Pozdravljeni iz rodoljubnosti naše in zahvaljeni!

Vi, ki veste, da knjig Vaših ne čitamo, ker nimamo časa. Zahvaljeni za človekoljubnost Vašo!

Zahvaljeni v imenu demokracije, ker ste stopili s svojih olimpskih tronov in ste se odločili, da greste med narod in mu čitate.

Kljub temu se preveč ne ponižujte! Drugeče Vam ministristvo zagradi in začne štediti pri osnovniholah, češ, da postaja čitanje za nepesnike nepotrebno.

Tudi Vas prosim, da se ne ponižajte pred tistim gospodom, ki je bil nocoj tako navdušen in je sklenil, da si bo privatno naročil »slovensko književnost«, da mu pride recitirat. Tega ne, prosim Vas!

Sicer pa čestitam, da je društvo poseglo tako uspešno in dosledno in pogosto po modernih ameriškanskih sredstvih. Res, »kdor o, lašuje, ta napreduje.« G. Pavlu Radiću zlobni jeziki radi oponašajo, da je bil prej agent »Singeric«; vendar je postal minister. Agentski posel je potemtakem časten in koristen.

Pri tej priliki bi želel napisati še nekaj, kar nima z gornjim nikakršne zveze. Da pišem tako stvar na tem mestu in v okviru tega poročila, ima svoj vzrok v tem, da mi g. urednik dveh člankov ne bi naenkrat sprejel. Oziroma: (tega upravnništvo ne sme čitati!) to, kar zdaj sledi, ni nikak članek, temveč oglas, ki ga bi uprava »Slovenca« vtaknila med inserate in mi ga zaračunala. Če pa ga »prošvercam« tukaj, ne le, da ne bom nič plačal, temveč dobim morda še honorar. Torej:

Iščem g. H. Smrekarja ali kakega drugega slikarja, ki bi mi napravil tako-le sliko:

Mož v krilatih jahalnih hlačah z madžarskimi škornji in z bičem, kakor ga imajo levji krotitelji, vodi in prikazuje, lepo po vrsti: najprej medveda, potem ptiča debeloglavca, (mor-

da iz Prešernove zoologije), nato skovirja, plemenitega domačega konja, vmes še morda kako sramežljivo nevesto itd. Živali lahko tudi poljubno izbere, le da so vse lepo dresirane.

To sliko bi rad za spomin.

Tako! Da se vrnem zopet k literarnemu večeru: toplo priporočam vodstvu gledališča, da po nocojšnjem uspešnem nastopu nikakor ne okleva in ne premišljuje, katere bi izbralo — temveč da angažira vse po vrsti, ki so nastopili.

Šedivý:

Zmagovanje verske misli v Rusiji.

Nikdar se še ni nikjer v svetovni zgodovini poskušalo tako sistematično iztrebiti iz naroda vero kakor v Sovjetski Uniji. Posrečilo se je pač boljševikom, da so marsikomu izruvali iz duše vero, toda vendar je rusko, ukrajinsko in belorusko ljudstvo vsako leto bolj verno. Že zadnja številka »Kraljestva božjega« nas je o tem prepričala, sedaj pa priznavajo to tudi boljševiški ruski listi sami.

Boljševiki so si prizadevali na vse mogoče načine, da bi se delalo na veliki petek, ki ga smatrajo pravoslavni za enega izmed največjih praznikov, toda ta poskus je zadel na mogočni odpor. Na velikonočno nedeljo prvič letos ni izšel v Moskvi noben list, ker črkostavci niso hoteli delati, čeravno so jim ponujali ta dan znatno večje plače. V Putovskih podjetjih v Leningradu (Petrogradu) so priredili boljševiki velik protiverski shod. Proti izvajanjem brezvercev se je pglasil pravo-

Nemški avtomobilisti v Sloveniji.

V berlinski »B. Z. am Mittag« je zapisal Fabian Günther o naših krajih in naših ljudeh sledečo krasno pohvalo.

Po lepi vožnji po italijanskih pokrajinah in po dneh počitka v Benetkah in Opatiji, obšipani s cveticami in prijaznostmi, smo se poslovili od tople jadranske obale in smo se obrnili spet proti severu. Mislili smo, da smo dosegli višek prireditve. A doživeli smo prijetno razočaranje, več kot eno. Ko smo prekoračili jugoslovansko mejo, smo doživeli nekaj, na kar ne bomo nikdar pozabili. Prijazni sprejem v Italiji je imel večkrat nalaho prines konvencionalne prijaznosti in tujskoprometno-politične preudarnosti; na tleh Slovenije je pa zapljuskal proti nemškim avtomobilom val odkritosrčne prisrčnosti in prave navdušenosti, ki more roditi za to lepo deželo in njeno ljudstvo samo najtoplejšo simpatijo. Kjerkoli ob cesti so bivali ljudje, povsod tam so dobesedno deževali šopki cvetic in vejice cvetic v avtomobile; negovani krasni otroci, lepo rase brdke ženske, inteligentni in živahni moški so na najtemperamentnejši način izražali svoje veselje o obisku nemških avtopopotnikov. Zlasti v Ljubljani in Kranju je nalikovala vožnja zmago-slavnemu sprevodu. Morda je vlada vplivala na narod, gotovo je tudi mikavost novosti bila činitelj navdušenega sprejema, a iz obrazov iz poti in iz besed jugoslovanskih avtomobilistov je govorilo vendarle toliko prisrčnosti veselja, da se je marsikomu rodila želja, zapeljati svoj avto kmalu zopet v Jugoslavijo. Sportno predsedstvo misli celo, da bi kakšno poznejšo vožnjo priredilo popolnoma po jugoslovanskem ozemlju ali pa vsaj dalje kot sedaj. Morda bi delala težkoče nastanitve, a Kraljevi jugoslovanski avtoklub bi že dobil prava pota in bi nam šel povsod na roko; njegov predsednik Praprotnik je izboren in izkušen vodnik. Tak načrt nam priporočajo ceste, večkrat izborne, simpatični ljudje, mnogostranost njih zanimivih kultur, obilna lepota narave in pa dejstvo, da nas nihče prav nič ne bo finančno izkoristil.

Veselo presenečenje glede lepote je bil Bled in njegov od lepih gozdnatih gora obdano jezero. V sredini jezera stoji na majhnem otoku slikovito bela cerkva, na strmi skali ob bregu mu kraljuje star grad; na breg jezera, obdan od prijaznih selišč, gledajo vrhovi Karavank in amfiteatralično se dvigujejo Julijske Alpe s pečinami Triglava, s snegom pokritim. Zelo težko nam je bilo slovo od tega krasnega kotička zemlje.

Ne tako učinkovit kot v Sloveniji je bil odmev prireditve v Avstriji. Sicer so bili zastopniki Koroškega in Štajerskega avtokluba prisrčno veseli, ko smo jih obiskali Nemci iz »rajha«, a težki in neokretni značaj teh plemen je privabil redkokdaj prijazno smehljanje na obraze, in le redkokdaj nas je kdo boječe pozdravil. Naša kolona je zbudila na Dunaju dosti radovednosti, in nekaj se jih je jezilo nad »oviro prometa«.

Organistovsko zborovanje v Celju.

Naknadno k našemu poročilu o tem dobro uspelem zborovanju smo prejeli še sledeče: Na občnem zboru Društva organistov so bile sprejete razne spremembe društvenih pravil tako, da se sedaj glase enako onim ljubljanskega društva. V odbor društva so bili izvoljeni: Karel Bervar iz Celja kot predsednik, Franc Klančnik iz Smartna ob Paki kot podpredsednik, Ivan Šopar iz Vojnika

Danes popoldne ob 3. uri se bo vršila na Kongresnem trgu POSTNA TOMBOLA. Pred tombolo obhod po mestu in koncert železniške godbe »Sloga« v Zvezdi. - Vabimo vse na tombolo! ODBOR.

O globoki vernosti se je prepričal tudi drugi poročevalec, ki se je mudil v industrijskem kraju Kolomni. Nič ni pomagal boljše-viški napor, da se krščanski prazniki ne bi več slavili. Kakor pred boljševiško vlado so se delavci tudi sedaj pred veliko nočjo postili. Boljševiški konsumi niso mogli niti zadostiti povpraševanju po maslu in olju, ki ga uporabljajo Rusi za pripravljane postnih jedil. Dopsnik se pritožuje, kako so se na veliki petek in velikonočno nedeljo redno udeleževali službe božje celo tisti boljševiški delavci, ki veljajo za brezbožneže. Na njegovo vprašanje, zakaj gredo v cerkev, so ga nezaupljivo gledali in se sklicevali na ženo ali pa, da radi poslušajo lepo petje. Nato opisuje »Trud«, kako samozavestni so cerkveni svetovalci (naši cerkveni ključarji) in kako verniki radi darujejo za cerkev. Končuje pa sledeče: »A na drugi strani, na strani protiverski je popoln razpad... V teh velikonočnih dneh so je vršila generalna bitka in mi (brezverci) smo prisiljeni priznati, da smo utrpeli poraz.«

Tudi drugi boljševiški listi priznavajo neuspeh protiverske boljševiške propagande. Ni treba povdarjati, da se je ob letošnji veliki noči versko življenje še bolj pokazalo med kmetiskim prebivalstvom in v Ukrajini in Belorusiji, kjer je bilo versko življenje vedno močnejše in boljševiški vpliv manjši. To zmagovanje verske misli v brezverski boljševiški Sovjetski Uniji iskreno veseli vse katoličane, delavcem za cerkveno zedinjenje pa vpliva novega poguma.

kot tajnik in Franjo Jarh iz Petrovč kot blagajnik.

Glede organistov iz Medjimurja je bilo sklenjeno, da naj ostanejo toliko časa, dokler si ne ustanove svojega organistovskega društva, člani Društva organistov za mariborsko škofijo. — Obširan referat o pokojninskem zavarovanju organistov je podal na občnem zboru delegat Pokojninskega zavoda v Ljubljani g. dr. Vrančič. Kot rere-rent za ta vprašanja je bil izvoljen g. Klančnik Franc, organist v Smartnem ob Paki in naj se organisti tozadevno obračajo nanj. — Mnogo se je na občnem zboru razpravljalo o težavnem gmetnem položaju organistov in so se storili tozadevni sklepi. Izmed ostalih sklepov je zlasti odobraval onega, s katerim so si organisti mariborske škofije izbrali za svoje uradno glasilo v Ljubljani izhajajoči »Cerkveni glasbenik«. V veliko škodo razvoju cerkvene glasbe so doslej mnoga vodstva cerkvenih zborov na Štajerskem zanemarjala to izvrstno urejevano in vsebinsko bogato cerkveno-glasbeno revijo. Samo radi tega je tudi mogoče, da je na Štajerskem še vse polno zborov, ki so jih Premrl, Klačovec, Mav in drugi nositelji moderne slovenske cerkvene pesni španska vas. — Lepo udeležbo, ki priča o živem zanimanju organistov za stanovska vprašanja, smo že pohvalili. Naknadno izvemo, da se je zborovanja udeležil celo starosta lavantinskih organistov g. Jakob Kurnik iz St. Lenarta v Slov. goricah, ki že okoli 50 let vodi šentlenartski cerkveni zbor. Pač lepa in zaslužna doba dela v božjo čast in spodbudo vernikov. — Naj nam bo končno dovoljeno izraziti željo, da bi se socialni položaj organistov izboljšal v interesu razvoja slovenske cerkvene glasbe.

Smrtna nesreča železničarja.

V četrtek 5. t. m. je kurjač državne železnice Anton Ferencin opoldne odšel v službo z namenom, da bo peljal tovorni vlak, ki odhaja iz Jesenice proti Bohinju okoli 1. ure. Ker je bil silno vesten in natančen v izpolnjevanju svojih dolžnosti, je stopil pred stroj ter pričel snažiti svetiljke. Nič hudega slutel, je stal ravno pred odbijačem. Po istem tiru pa je v tem trenutku počasi privozil drug stroj z vagonom žindre pred seboj. Dasi se je voz komaj premikal, je zadostovalo, da je Ferencina pritisnilo med odbijača in mu pri tem stis-

nilo prani koš tako, da je samo še zavpil, nato pa, so mu tovariši na pomoč, toda bilo je zaman. Prenesli so ga nato na njegovo stanovanje na Staro Savo, odkoder je bil v soboto pogreb na jeseniško pokopališče. Zapušča vdovo ter dva majhna ko se je stroj odmaknil, pade mrtev na tla. Prihitieli otročiča. To je v teku dveh let že peti smrtni slučaj na jeseniški železniški postaji.

Dognana identiteta utopljenca

»Slovenec« je poročal že dvakrat o utopljenju Trotovškcu iz Maribora, ki je izginil pred dobrim mesecem nad dravsko brvjo v valovih Drave. Pred dnevi je naplavila Drava na nasipino pri St. Janžu na Dravskem polju že precej razkrojeno truplo utopljenca moškega spola. Nasli so pri neznancu predvsem žepni robc, ki je bil označen z začetnima črkama. Orožništvo v Studencih pri Mariboru, kjer je stanoval izginuli železničar Trotovšek, se je zanimalo za dognanje identitete utopljenca, o katerem sporočila šent-janška občina. Eden od studenških orožnikov je šel v St. Janž po robec, in gospodinja Možinja, pri kateri je stanoval pokojni Trotovšek, je potrdila, da je ta žepni robc last Trotovška in mu ga je ona sama zaznamovala z začetnima črkama. Identiteta v St. Janžu naplavljenega utopljenca je ugotovljena, ostala bo pa najbrž uganka, kako je izginil železničar Trotovšek v valovih Drave in kedo ga je pahnil v prerano smrt.

Neprilike bogate Svabinje.

Včeraj je prišla v Maribor neká L. F., ki se je nedavno preselila iz Banata v Gaberje pri Rogški Slatini. Banatski kmetje imajo še mnogo zlatnine in tako je prinesla s seboj iz Banata tudi družina F. zlatih dukatov in sličnega blaga. Ker pa jim je pošel denar, je odpoštovala gospodinja v Maribor, da proda nekaj zlata. K zlatarju na Aleksandrovi cesti je prinesla priprosta ženica zlatnino vredno 14.000 Din, toda mož je na mesto, da zlato kupi, obvestil policijo, meneč, da ima pred seboj tatco. Preplašeno švabinjo so res zaprli, ko pa se je policija informirala, so jo zopet izpustili.

Slovenci v Italiji

Naš odgovor na italijansko kampanjo zaradi Italijanov v Dalmaciji.

MOBILIZACIJA KRKAJSKIH FAŠISTOV. — ŽUPNIK SILVANI MORA ODITI.

Rekli smo, da bomo na kampanjo italijanskega (posebno tržaškega) časopisja radi »zadržali« Italijanov v Dalmaciji odgovorili z mirnim, toda stvarnim poročanjem o novih nasiljih nad našim narodom v Italiji. Ni nam treba posegati niti za teden nazaj v žalostno zgodovino teptanega naroda. Nočemo se zgubljati v frazah po zgledu italijanskih časnikarjev, ki pišejo. »študijec« o Dalmaciji.

Potnik, ki je prispel te dni iz Istre, nam pripoveduje to-le:

V Krkavcih je zopet vse pokonci. Vas je polna do zob oboroženih fašistov, ki stražijo tudi župnišče. Ljudstvo je vse zbegano, boji se novih napadov. Kaj se je vendar zopet zgodilo? Fašisti so zopet navalili na nesrečnega župnika Silvanija in zahtevali, da se mora čimprej odstraniti iz Krkavcev. V to novo afero so spravili sedaj tudi župnikovo mater. Vse jim pride prav. V torek zvečer so šli kmetje k šmarincam. Petje je pri šmarincih na zahtevo znane barabe Delacca (t. j. učitelj Delak ki je vodil znani napad na cerkev v Kostaboni, italijansko ipolejo otroci, ki jih uči v šoli Delacca. To so vzorni učitelji cerkvenega petja! Otroci so vsi vpisani v fašistovsko mladinsko organizacijo »Balilla« in prihajajo tudi v cerkev v črni oblekah, ki jih je kupila občina. V cerkvi se pač tako obnašajo kakor so vzgojeni po Delaccu. Kakor navadno, so se tudi v torek nespodobno vedli v hiši božji. Župnikovo mater je tako obnašanje bolelo in je paglavce pokarala. Zadoosti je bilo! Paglavci niso paglavci, ko nosijo črno srajco! Po šmarincih je nastalo po vasi sumljivo tekanje fašistov; v teku pol ure je prispel kamjon oboroženih miličnikov iz Smarij. Zastržili so takoj župnišče. Učitelj Dellaca je javil na komando v Smarje, »da je župnikova mati tepla otroke, vpisane v »Balillo«, ker so bili v črni srajci in so italijansko peli! Kakor rečeno, je bila mobilizacija miličnikov takoj izvršena. Takoj se je vršilo posvetovanje med podestatom Relijem (nekadaj Ražman!) in miličnimi poveljniki. Sklenjeno je bilo, da se župnišče zastraži; od župnika pa se zahteva, da mora čimprej zapustiti Krkavce. Gosp. župnik je padel v nemilost fašistov, ker moli pri šmarincih samo slovenske litanije; fašisti so zahtevali, naj moli polovico litanij v slovenskem, polovico v italijanskem jeziku! Šmarnično berilo čita župnik v slovenskem jeziku, petje pa je italijansko. Kje je na svetu duhovnik, ki bi se ga ne polotila sveta jeza, ko vidi, kako se cerkev tepta? Kje najdeš duhovnika, ki bi mogel vzdržati v takih razmerah? Zdi se, da se je župnik Silvani odločil, da se reši tega pekla in da bo prošil tržaškega škofa za preemestitev. Tako bo prefekt Cavalieri dosegel svoj namen.

Išče pravico — dobi batine. V Velikih Munch v Istri še vedno kroži glas o dogodku, ki se je odigral zadnje dni aprila na pošti. Kmet Pepo Peloga je prejel nekaj dni prej pošto obvestilo, da leži na pošti okoli 50 dolarjev, ki so bili odpisani zanj iz Amerike. Iz obvestila je bilo razvidno, da je bil denar poslan že junija meseca leta 1926. Kmet je uradniku opozoril, da je denar romal iz Amerike celih 10 mesecev; radi tega trpi on občutno škodo na obrestih in tudi dolarje bi

bil lansko leto boljše izmenjal, ker je bila lira takrat nižja. Prosil jo je, naj piše poštnemu ravnateljstvu po pojasnila. Uradnica se je užalila in zagrozila kmetu, da pojde po karabinerje. Kmet se ni dal prav nič ustrašiti in je šel sam na karabinersko postajo prosit brigadirja, naj posreduje. Vrnila sta se skupaj na pošto Brigadir in poštarica sta se nekaj porazgovorila v italijanskem jeziku. Kmet je ponovno prošil pojasnila, kje je med tem časom ležal denar. Za odgovor ga je brigadir sunil v prsa. Kmet je tedaj skušal uteči skozi vrata, a na vratih ga zgrabi brigadir in drugi sune v prsa; nato ga pozove, naj podpiše pošto nakaznico. — Dogodek je razburil vso vas. Ljudje nimajo v državna oblastva nobenega zaupanja več. Kdo naj jih čisti, ako jih še karabinerji sami tepejo!

Prijatelj tudi v nesreči. Poročali smo že, da je bil v Podkraju aretiran učitelj Josip Jerkič, narodni odpadnik in ovaduh, ker je zabavljaj čez milico, ki ga je vrgla pijanega iz gostilne. Odpe-ljali so ga v Ajdovščino. In glejte čudo! Kaj vam karabinerji vse pripeljejo v ajdovski zapor isti dan tudi Jerkičevega prijatelja in prav tako narodnega odpadnika Luliha? Bili so časi, ko sta bila Jerkič in Lulič, kot občinski komisar, v Sv. Križu absolutna gospodarka. Jerkič se je pri kora-zarcu vipavca pogostoma junaško bil na prsa: Kmalu bomo pomeli s temi farji in njihovo inteligenco! V deželi je takrat vladal Pisenti najhujši fašistovski satrap, kar jih je poznala Goriška. S Pisentijem sta padla tudi Jerkič in Giuseppe Lulič. Doživela sta bridko razočaranje; izdajavev niti fašisti ne marajo. Luliha je to ponižanje tako udarilo, da je skočil takoj v drugi tabor. V neki fanteovski družbi je dal duška svojemu ogorčenju in intoniral socialistično »La bandiera rossa«. Radi tega je bil aretiran. Pravijo, da Bog ne plačuje vsako soboto, in vendar je prišlo obema plačilo tako hitro.

SVETLA GLAVA

PEČE LE Z

Dr. OETKER-JEVIM BACKINOM

Najbolje preizkušene recepte pošlje na željo brez plačila in prosto poštuline Dr. Oetker, d. z. o. z. Maribor.

Dnevne vesti.

Opomin za binkoštno prazniko

Približujejo se binkoštni prazniki, ob katerih se v ljubljanski stolnici deli zakrament sv. birme. Ob tej priliki prosim in pričakujem, da bodo botre in birmanke tako spo-ljivo oblečene, kakor to zahteva svetost hiš-božje in svetost sv. opravila.

Pozdrav in blagoslov mojim vernikom!

V Ljubljani, dne 4. majnika 1927.

† Anton Bonaventura, škof.

★

★ Romanje na Velehrad od 12. do 18.

gusta bo udeležencem nudilo najugodnejšo priliko, da si ogledajo najlepše slovanske in češke kraje. Ker je to romanje velikega pomena za vero in prosveto našega ljudstva, zato naj verske in prosvetne organizacije opazirajo na to romanje, da se ga bo ljudstvo častnem številu udeležilo. Prijavitelj se je ba čim prej, najkasneje pa do konca maja. — Odbor za romanje na Velehrad, Ljubljana, Rožna ulica 11.

★ Časnikarska mala antanta. Dne 6. maja se je v Belgradu vršila konferenca časnikarske male antante, na kateri je bil sprejet sklep, da se udeležijo konference male antante v Pragi dr. Erhartič, šef presbitorja ministrstva zunanjih zadev, Anta Melč, ataše češkoslovskega poslanstva v Belgradu, Anastaziju, ataše romunskega poslanstva v Belgradu, Fran Smodej, predsednik časnikarskega komitaja male antante, dr. Rudolf Maixner, urednik »Obzorja«, Andra Miroslavjevič, urednik »Politike«, Miloje Sokić, urednik »Pravde«, Rodoje Marković, urednik »Vremena«, Mihajl Živančević, urednik »Samouprave« in Vladimir Fabjančič, urednik »Jutra« v Ljubljani. Uredništvo »Slovenca« odpošlje na konferenco kot svojega zastopnika in poročevalca svojega belgrajskega urednika g. Viktorja Schwejgerja.

★ Imenovanje. G. Janez Šketa, župnik pri Sv. Marjeti nižje Ptuj in upravitelj dekanijskega Ptuja, je imenovan za knezoškofjskega duhovnega svetovalca. Čestitamo!

★ Zlata poroka. Jutri v ponedeljek vrši pri Mali Nedelji v Slovenskih goricah redka slavnost. Alojzij in Marija Spindler obhajata tega dne zlato poroko. Poroča ju si g. Franc Spindler, župnik pri Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Zlatoporočencema iskreno čestitamo!

★ Ljubljansko učiteljsko Ivanu Cankarju. V četrtek 5. maja je poklonilo ljubljansko učiteljsko društvo, ki je poročalo na »Vrniki, Cankarjevemu domu ličen spominski album, v katerega so se vpisali vsi na zborovanju navzoči člani in ki bo poslej na razpolago tudi drugim častilcem Cankarjevega imena. Takega albuma Cankarjev dom doslej še ni imel in prav je, da ga je omislilo baš učitelstvo, ki mu je bil Ivan Cankar brez dvoma velik prijatelj. Ravno s tem, da je napisal »Hlapce«, je Cankar odprl slovenskemu učitelju oči na stečaj, da je mogel videti vso globlo okrog sebe. Mnogo bridkih resnic mu je povedal v »Hlapcih«, a to z najboljšim namenom, kakor je to izrazil na usta Komarja. »Tudi prijatelju je treba povedati resnico o obrazu! Da si kuje slovensko učiteljsko društvo boljše usodo, nego jo je imelo v preteklosti, je nemala zasluga Ivana Cankarja. Za je ljubljansko učiteljsko kot reprezentativni stanu storilo lep čin hvalečnosti, hkrati pa tudi pokazalo svojo kulturno zrelost, ko se je prišlo pokloniti manom svojega velikega mentorja. Album, ki ga je okusno opremila Učiteljska tiskarna in mu je naslovno stran izokrasil društveni tajnik g. A. Smole, je izročila posebna deputacija, na čelu ji društveni predsednik g. V. Mazi, sedanjemu lastniku Cankarjevega doma v varstvo. Ad hoc sestavljeni pevski zbor, ki ga je dirigiral g. Stritar in okrog katerega se je bilo zgrnilo vse učiteljsko, pa je medtem zapel pred hišo dvoje pomenljivih pesmi. Brez običajnih doljubarskih govoranc, ki jih gotovo nihče ni bolj črtil nego Cankar sam, ker jih navadno drugega nego votle fraze, se je ta intimiranost prav dostojno zaključila.

★ Binkoštno romanje na Trsat in izlet Crikvenico. Prosvetna zveza vladno vabi vse one, ki se nameravajo udeležiti izleta na Jadransko morje, da se priklade vsaj do 22. majnika v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva. Plačajo naj 50 Din za vožnjo po morju, vstopnico za ogledovanje Frankopanskega gradu in za izkaznico za polovično vožnjo, ktera velja za vse proge ljubljanskega ravnateljstva. V ta namen prosimo, da župni uradniki in društva pravočasno pošljejo seznam pri-glašencev. Odhod iz Ljubljane je binkoštno soboto zvečer ob 7. prihod na Sušak v nedeljo, okrog 7 zjutraj, nato cerkvena slovesnost v marmarski cerkvi na Trsatu, katero bo opravil kanonik dr. Klinar, nato ogledovanje gradu Sušaka in luke. Ob 1 popoldne odhod s parnim parnikom v Crikvenico, kjer si izle-niki ogledajo lepe nasade in si lahko priv-ščijo morskop kopel. Vrnitev na Sušak ob pol-zvečer, nato odhod proti domu, kamor dospimo v ponedeljek zjutraj. Vožnja od Ljubljane do Sušaka in nazaj stane 117.50 Din.

★ Vsem knjižnicam naših prosvetnih društev, Krekove mladine in orlovskih (orliških) organizacij! V dijaškem listu »Mentorju« objavljajo letos Trentarjevi Spomini na Krek-

ki spadajo pač med najlepše, kar se je kdaj pisalo o Kreku. Bere jih z zanimanjem vse, staro in mlado, mesto in vas. Spis obsega tako bogastvo zanimivih dogodkov iz Krekovega življenja, da se bere kot zanimiva povest. Kdor bo prebral n. pr. opis Zaporškega večera v Trenti, ga pač ne bo izlepa pozabil. Spis je tudi ilustriran; prinaša 13 slik krajev in ljudi, ki se omenjajo v spisu; med njimi je posebno lepa slika Prtočca. Trentarjevi Spomini spadajo med tista slovstvena dela, ki ne zastarajo s časom, ampak bodo vedno sveži in zanimivi radi velike zgodovinske osebnosti, ki jo tako nazorno in mikavno slikajo. Ljudje bodo še čez desetletja spraševali po tistem letniku Mentorja, ki je prinesel Trentarjeve Spomine. Knjižnica vsakega društva, ki ne bo imela tega letnika Mentorja, bo zelo čutila ta nedostatek. Zato se nam je zdelo potrebno, da opozorimo na stvar knjižničarje naših kulturnih organizacij, dokler je še čas. Na razpolago je še dobrih sto izvodov. Ker se še vedno priglajajo novi naročniki, priporočamo vsem, ki si žele oskrbeti ta letnik Mentorja, da store to čimprej. Naroča se pri upravnistvu v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7 in stane na leto 40 Din, za dijake 30 Din. Prvi letnik bo zaključen s koncem maja.

★ »Slovenska Straža« javlja in prosi, da naj se vsi dopisi naslavlajo na: Slovenska Straža, Miklošičeva cesta 5, Akademski dom, Ljubljana.

★ **Srbskohrvatsko-slovenski slovar.** Sestavil dr. Albin Vilhar. Cena za platno vezan izvod Din 60. Slovar je velikega praktičnega pomena, ki zadošča za vse prilike in potrebe. Rabi ga dijak pri pouku, uradniki vseh branž v pisarnah, trgovci za svojo korespondenco in sploh vsakdo, ki ima posla v javnem življenju. Slovar je namreč sestavljen na podlagi vsestranskih službenih virov, ki jih moramo vpoštevati pri svojih vsakdanjih poslih in potrebah. Poleg besed, ki jih rabimo v praktičnem življenju, so vpoštete tudi šolske knjige, službene novine, carinska tarifa, vojaške knjige, trgovski in tehniški izrazi itd., tako da bo služil slovar za vse prilike. — V tisku je tudi obratni del slovarja, to je **slovensko-srbskohrvatski slovar**. Sestavil dr. Albin Vilhar. Cena za platno vezan izvod Din 70. — Naročila sprejema založništvo: **Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.**

★ **Romarjem k Sv. Hemi na Koroškem** se naznanja, da se odpeljemo 11. maja z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 6.37, iz Škofje Loke ob 7.16, iz Kranja ob 7.38. Na Jesenice pridemo ob 8.55. Z Jesenic se odpeljemo z brzovlakom ob 11.15 do Podrožca, kjer prestopimo v osebni vlak in pridemo ob 13 v Celovec. Ta zveza je najugodnejša. Vseh romarjev je priglasenih 83. Vožnja po železnici ni polovična.

★ »Mladik« št. 5 se je naročnikom krojne pole poslala par dni kasneje, ker je Blaznikova tiskarna v Ljubljani krojno polo dostavila upravi »Mladike« na Prevaljah šele 3. maja. Krojna pola se namreč tiska v Ljubljani.

★ **Na Trsat! Pisarna »Svete vojske«** nas obvešča, da imajo z izkaznico, ki stane 50 Din, udeleženci ne samo pravico do polovične vožnje iz domačih postaj na Sušak (Trsat) in nazaj, brezplačnega prenočišča in brezplačnega izleta po morju v Crikvenico, oziroma na otok Krk, temveč tudi polovično vožnjo ob celi obali hrvatske Primorja in Dalmacije ter vseh otokov. S tem bo mnogim zelo ustrezno, ker hočejo pri tej priliki posetiti za par dni kraje ob Jadranskem morju. Spored se objavi v kratkem. Prijave sprejema »Sveta vojska«, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

★ **Izletniki** se vabijo k sv. Pankraciju na Radelci, morda najlepši razgledni točki na severni meji, in sicer 12. in 15. maja, ker ta dneva bo tam služba božja. Dobilo se bo tudi okrepčilo.

★ **Senzacija! Na Jesenicah** bo 18. maja vesel dan. Ta dan bodo namreč žrebali številke za loterijo Kat. delavskega doma na Jesenicah. Marsikom bo ta dan žal, da si ni pravočasno nabavil večjega števila srečk in bi bil tako tudi deležen katerega dobika, mogoče celo še glavnega. Srečke so po 10 Din komad, vendar pa na vsaki dve dobite še eno povrh. To pa zato, da ne boste mislili, da smo Jeseničani kar tako. Pišite še danes po srečke na loterijski odbor za postavitev novega katoliškega prosvetnega doma na Jesenicah. Če naročite dve, dobite tri, če jih naročite in plačate dvajset, jih dobite trideset in tako naprej. Čas poteka, zato hitite!

★ **Prostovoljno gasilno društvo Koroška Bela** praznuje 29. maja 30 letnico obstoja. Dopoldne odlikovanje, popoldne koncert s srečolovom. Sosednja društva se vljudno vabijo. Natančen spored na vabilih.

★ **K slovenskemu Shakespearu**, ki ga bo dovršil Oton Župančič, spadata tudi »Julij Cezar« in »Beneški trgovci«. Obe mojstrski deli se dobijo pri »Novi založbi« za znižano ceno 30 Din, vezani za 40 Din.

★ **Domžale.** Tukaj se je začasno naselil naš rojak in živinozdravnik g. Franjo Kovač ter otvoril privatno prakso. Glej današnji in-serat.

★ **Novi vojni red »Express«.** Danes je izšel žepni vojni red »Express« z veljavnostjo od 15. maja. Pri letošnji izdaji se je vsebina

Romanje v Lourdes

se vrši 10. junija t. l. Prijave, informacije, odprava v potovalni pisarni JOS. ZIDAR, Ljubljana, Du-najska c. 31. Tel. 2759. Brzjaviti: Zidar, Ljubljana.

Perite volnene šale in jope v Luxu

Sweater in šal spadata med v zimskem času najbolj rabljene kose obleke.

Te morete vi z Lux-kosmiči kljub pogostemu pranju ohraniti mehke kot puh. Nežni Lux se raztopi v čudovito nežno čistečo peno, ki prodre med občutljiva vlakna ter odstrani nesnago, ne da bi bilo potrebno sploh kako drgnjenje. Kakor hitro drgnete volnene stvari postanejo klobučevinaste ter se uničijo. Pri pranju je dobro paziti na sledeče točke:

1. Zmeriti je treba sweate in volnene suknjice pred pranjem in jih nato potegniti nazaj v prvotno obliko.

2. Volnene barvaste stvari je treba prati samo v mlačnem in hitro, da se barve ne razležejo, ne perite različno barvanih kosov v isti vodi.

Tako lahko je uničiti sweater z nepravilnim pranjem, lahko je pa tudi s pomočjo Lux-a ohraniti ga mehkega in novega.

Lux ohrani kot novo!

LUX

še bolj spolnila. Vkljub svoji praktičnosti in obsežnosti ter visokim nabavnim stroškom je ostala cena neizpremenjena, to je 10 Din izvod. Po pošti stane posamezen izvod 1 Din več. Dobiva se po vseh večjih knjigarnah in na postajah pri potniških blagajnah. Naročila sprejema Administracija voznega reda Express v Ljubljani, Borštnikov trg 1. Istotam je v zalogi službeni Red vožnje glavnega ravnateljstva po Din 25. Knjigarne imajo običajen popust.

★ **Izjava.** Z dopisom v »Slovenec« od 4. maja pod notico »Železniški nesreči« nimata podpisana nobene zveze. Zato smatrate vsakega, ki bi ju dolžil kot poročevalca zgorajšnje notice, za obrekovalca. Jakob Osvald, kretnik; Alojzij Monetti, delovodja v kamnolomu državne železnice. — Potrjujem, da omenjena nista v nikakršni zvezi z dopisom, katerega nam je poslal čisto drugi. Glavni urednik »Slovenca« F. Terseglav.

★ »Croatia«, zavarovalna zadruga v Zagrebu, je imela 30. aprila svoj redni letni občni zbor in je iz letne bilance razvidno, da je znašal inkaso čiste premije Din 31,243.573.59, to je za Din 2,629.514.45 več kakor v preteklem letu. V letu 1926 je bilo izplačanih strankam kot odškodnina Din 15,044.914.09. Od obstanke zavoda pa Din 59,727.056.19. Imovina »Croatiae« je narasla napram letu 1925 za Din 12,720.371.91, to je na današnjo vsoto od Din 62,292.003.29 tako, da rezerve in zakladi zadruge skupno z njeno osnovno glavnico znašajo danes Din 40,451.882.92. Ta krepak razvoj in napredek dokazuje solidnost poslovanja zavoda kakor tudi ugodne pogoje zavarovanja, katere okoliščnosti so znatno dvignile zaupanje, ki ga široki sloji našega naroda stavljajo v upravo našega domačega zavoda. 3587

★ **V zvonarni Strojnih tovarn in livarn d. d. v Ljubljani, Karlovska cesta 1,** se je vršila v sredo 4. maja kolavdacija štirih zvonov, namenjenih za župno cerkev v Samoboru pri Zagrebu. Zvonjava tvori C-durski akord obstoječ iz zvonov: C od 1850 kg, E od 860 kg, G od 550 kg in C (v oktavi) od 250 kg, skupaj 3510 kg. Kolavdacijo sta izvršila pred. duh. svetnik, kn.-šk. komisar g. pater Hugolin Sattner in organist zagrebske katedrale, profesor kr. muzičke akademije g. Franjo Dugan. Tej kolavdaciji je poleg samoborskega dekana g. Milana Langa prisostvovalo tudi 14 uglednih in glasbeno naobraženih osebnosti iz Samobora. Imenovana gg. kolavdatorja sta izdala pohvalno izpričevalo tako glede glasov, oblike, izdelave, materiala itd. in je skupna komisija enoglasno z veseljem odobrila prevzetje zvonov. To bo najlepši ponos za starodavno samoborsko župno cerkev, obenem pa najboljša priporočilo za našo najstarejšo in povsod najbolj renomirano ljubljansko zvonarno. Zvonovi so se v soboto dopoldne vozili iz zvonarne skozi mesto na ljubljanski gl. kol. ter jih precizno in mojstrsko izdelavo mestno občinstvo z velikim zanimanjem ogledovalo. 3564

★ **Pred okuženjem nas obvaruje »Sanoform«,** idealno desinfekcijsko in toaletno sred-

stvo. V zalogi v vseh lekarnah in drogerijah.

★ **Zoper molje** je najboljšo sredstvo »Tarmol«. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvajalec »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10. 3106

★ **Ce greste v hribe, ne pozabite, da je Radenska mineralna voda** najboljšo okrepilo. Ako tega še ne veste, poskusite! 1323

★ **Pri ljudeh s slabotnim delovanjem srca** povzroči čaša naravne »Franz-Josef«-grenčice, zavžita vsako jutro na tešče, breznaporno, lahko odvajanje. Strokovni zdravniki za srčne bolezni so dospeli do prepričanja, da »Franz-Josef«-voda zanesljivo in brez vsakih težkoč učinkuje celo pri težkih slučajih srčne zaklopnice. 8823

★ **Lekarna G. Bakarčič v Ljubljani** se je preselila s Karlovske ceste št. 2 na Sv. Jakoba trg 9, nasproti šole. 3434

★ **ITO — zobna pasta** najboljša.

★ **Pri nakupu testenin** zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

★ **Čudežne zdravilne uspehe** dosežete pri revmatizmu, protinu, nevralgijah (ischias), pri živčnih in ženskih boleznih, pri vapnenju žil, motenju (prebave), ostarelosti, kron. kožnih boleznih. Svoje telo okrepčate in pomladite, ako se zdravite v starodavnem, radio emanacijskem termalnem kopališču Toplice pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36 do 38° C. Postaja Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. septembra. Ves modern komfort. Prospekte na zahtevo. Pošta, telefon.

★ **Ameriške posle,** pooblastila in sploh vse inozemske zadeve, tudi v Južni Ameriki, oskrbi hitro in ceno dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva 6, poslopje Ljudske posojilnice.

★ **Chinoferrin** kina vino z železom za slabokrvne in rekonvalescente. Krepi krl, daje slast do jedi. Dobiva se v vseh lekarnah.

★ **Rogaška Slatina** je najceneje in najudobnejše zdravilišče za ozdravljenje žledolnih in črevesnih bolezni posebno v času pred glavno sezono. Zahtevajte prospekte!

★ **»Y« kretalni kondenzator.** Pri dosedanjih kretalnih kondenzatorjih se natiskajo vse postaje na dolnjem kraju skale, vsled česar se med seboj motijo pri sprejemu — taki sprejemalci niso »selektivni«. Ta kondenzatorski problem je popolnoma rešil »Y« kondenzator tt. »TUNGSRAM«. S specialno obliko plošč se doseže enakomerna razdelitev emisijskih postaj preko vse skale; karakteristika kondenzatorja je pravec; s premišljeno konstrukcijo so znižane električne izgube na minimum, a početna kapaciteta je samo 3 odst. popolne, torej velik valovni obseg. Kontakt z okretalnimi slogom daje napajana spirala tako, da nima nikakih »kontaktnih« motitev. Pri specialnih spojih se lahko »Y« kondenzatorji opremijo z mikroskalo. Kondenzatorji s takimi kvaliteta dajo seveda z ostalimi priznanimi radio-sestavni deli tt. »Tungram« najboljšo rezultate pri sprejemanju.

Ljubljana

© **Spored slavnostnega večera Akademije znanosti in umetnosti** in Narodne galerije, v ponedeljek 9. maja ob 8 zvečer v veliki dvorani »Uniona« v Ljubljani: 1. Slavnostni govor. G. dr. Dragotin Lončar, član Znanstvenega društva za humanistične vede. — 2. Jurij Mihevc: Uvertura »Planet«. Dirigent E. Adamič. L. M. Škerjanc: Odlomki iz »Zlahtnega meščana«. L. M. Škerjanc: Uvertura »Mlada Breda«. Prvo dejanje. Dirigent g. L. M. Škerjanc. Izvaja Orkestralno društvo Glasbene Matice. — 3. Ivan Cankar: Cukrarna (odlomki iz »Nine«). Recitira g. Ivan Levar. — 4. Oskar Dev: Snegulčica (O. Župančič). L. M. Škerjanc: Primula veris (Lenau - P. Karlin). Anton Lajovic: O, da dekliš je... (Burns - Župančič). Poje ga Pavla Lovšetova. Spremlja na klavirju g. A. Balatka. — Odmor. — 5. L. M. Škerjanc: Večerna impresija (Igo Gruden). Emil Adamič: Noč je tužna, kakor moji sni (Bunin - Petruška). Josip Pavčič: Priplula je pomlad (S. Gregorčič). Poje g. Julij Betetto. Spremlja na klavirju g. A. Balatka. — 6. Oton Župančič: Duma. Recitira g. Ivan Levar. — 7. Emil Adamič: Turkestanska ljubavna pesem št. 3. Emil Adamič: Scherzo - Potrkan ples. Izvaja Orkestralno društvo GL Matice. Dirigent g. Emil Adamič. — Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni v Ljubljani.

© **Z ozirom na slavnostni večer**, ki ga priredi Narodna galerija v zvezi z Akademijo znanosti in umetnosti v ponedeljek 9. maja, ta dan odpade redni sestanek francosko-slovenskega kluba. — Odbor.

© **Kam pojdeš danes?** V Siško, kjer proslavi Katoliško prosvetno društvo svojo 15 letnico z vrtno veselico pri »Ančniku«. Začetek ob 15. Na programu godba, petje, srečolov itd. Vljudno vabi odbor.

© **Darila za dijaški štafetni tek.** Pri današnji javni telovadbi šolske mladine postavijo I. in II. gimnazija, realka in učiteljske po eno štafeto, ki bodo tekmovala med seboj. Zmagovalna štafeta, oziroma njeni štirje člani dobijo po eno darilo, ki si ga med seboj izžrebajo. Darila so naklonile nastopne trdke: Jugoslovanska knjigarna deset zvezkov Jurčičevih zbranih spisov v originalni vezavi (prvo darilo); M. Tičar lepo šestilo z vsem risalnim orodjem (drugo darilo); Iv. Bonač krasno pisalo pripravo v kaseti (tretje darilo) in Tiskovna zadruga Melikova Jugoslavija 1. in 2. del (četrto darilo). Cenjenim trdkam vsa čast in hvala, ker so s svojo naklonenostjo pokazale, da cenijo nesebično delo našega dijaštva.

© **Izjava.** Z ozirom na nepodpisani članek »Križa ljubljanskega gledališča rešenac« v Orjuni z dne 7. maja 1927, št. 19, izjavljam podpisani, da ne reflektiram na angažma v Narodnem gledališču. — Pavel Debevec.

© **Aeroplan zelene barve** je večeraj popoldne nekako ob pol 4 plul nad Ljubljano in sicer iz severne proti južni smeri. Bil je manjšega tipa in letel s precej pospešeno brzino.

© **Majniški izlet Stolne prosvete.** V nedeljo 15. maja polete člani Stolne prosvete ob lepem vremenu na Šmarno goro. Sv. maša z govorom ob 9. Povratek na Medvedo. Prijave za kosilo se sprejemajo do srede zvečer.

© **V mestnih hišah** je vladni komisar po- višal stanarino. Hujskaci seveda lažejo, da so to napravili klerikanci. Ugotovimo, da o tej stvari sosvet sploh ni sklepal in da je to napravil g. komisar sam.

© **Prve črešnje.** Na ljubljanskem trgu so se večeraj pojavile prve črešnje in sicer po prav »primerni« ceni 40 Din za kg! Branjevke, ki so uvozile črešnje iz Italije, niso bile nič kaj zadovoljne z izkupičkom. Malo bolj so šle črešnje v šopkih po deset, ki so veljali po dva dinarja.

© **Mlad romarček.** V petek so na ljubljanskih ulicah ustavili stražniki mladega, komaj sedemnajstletnega Matijo Pluta iz Mačkovca pri Suhorju v Beli krajini. Matija je na policiji izpovedal, da se je podal od doma, da obišče na potovanju vsa romarska pota, kar jih premore lepa slovenska dežela, nazadnje pa je mislil obiskati celo Sv. Višarje. Policija je zavrnila Matijo nazaj v Belo krajino.

© **Nezgodе, poškodbe in drugo.** Sedemdesetletna Uršula Tancer je nesla v petek opoldne po Florijanovi ulici svojemu možu, mestnemu delavcu, kosilo. Nasproti se ji pripodi drzen enajstleten dečko, ki se je vozil po trotoarju z dvokolesnim, lesenim vozilom. Dečko je s kolesom podrl starko na tla ter brzo izginil. Starka je dobila pri padcu precej resne poškodbe na glavi. — Služkinja Francka je hudo maščevanja željna. Svojo bivšo gospodinjo Terezijo je iz same jeze, da ji je odpovedala službo, v Križevniški ulici napadla, jo vrgla na tla, nato pa jo pošteno zdelala s pestmi. Terezija je dobila več lažjih poškodb, Francka pa je prišla na »protokol«. — Mlada Marica je s svojo svakinjo Ano hudo skregana. Zadnjič ji je iz maščevanja prerezala jermen pri šivalnem stroju in ji nasula peska

Posetite slavnostni večer Akademije znanosti in umetnosti ter Narodne galerije.

Ponedeljek, 9. maja, ob 20. uri v »Unionu«.

Zanimivosti

Pri pariških vedeževalkah.

Pariz je že od nekdaj metropola vedeževalk. Menda ni na celim svetu kraja, kjer je bilo toliko praznovernega ljudstva kot avno v tem modernem Babilonu. Najbolj nane vedeževalke so Madame Elisa, Brissaut, aplice in Enots. Čudno je le to, da so te tri vedeževalke v splošnih prognozah za dohodke letošnjega leta precej edine. Vse namreč trdijo, da bo druga polovica boljše kot prva, tako glede političnih dogodkov, kakor tudi zmanjšane števila katastrof.

Madame Elisa je pravzaprav duševna delinca znane Madame Thebes. K njej zahajajo najvišje osebnosti političnega in finančnega sveta. Prebiva v elegantni palači na Montmartru. Vedežuje s pomočjo sveče, črne seveda. Nekaj časa opazuje plamen, potem pa pričenja. V začetku našteva razne elementarne neizgode, katere bodo posebno v zadnji Evropi. Vidi samo gorje, razvaline in brezposelnost. Evropa bo prisiljena vodilno vlogo v politiki, ki jo vodi, opustiti. Sredi leta pride padec komunizma in v Rusiji prevzame vodstvo demokratični režim. V zunanji politiki našteva slabe čase. V angleških dominionih bodo nastale vstaje in upori, doma pa se sledila ena stavka drugi.

Tudi Madame Laplace napoveduje v roku leta padec komunizma. Toda po njenem prorokovanju bo ta politični preobrat imel za posledico, da bo skozi več mesecev mednarodna politika skrajno vznemirljiva. Toda je pred koncem poletja bo nastal obrat na bolje in konec bo splošne krize.

Madame Enots je pa učen astrolog. Prvih šest mesecev leta bodo težke politične in gospodarske krize. Na Angleškem se bodo izvršili važni preobrati. Francija ne bo priznala toliko, vendar pa napoveduje padec tranka.

Ker Mussolinija in njegove pustolovske politike nobena teh »slavnih« ne omenja, najraje njegove »zvezde« nikjer ni najti, ali pa je že zatonila.

Kje ljudje najdalje žive.

Splošno je mnenje, da ljudje najdalje žive v toplih pokrajinah, toda statistika dokazuje nasprotno. Bolgarija, ki še dolgo ni tako topla kot Grčija, ima petkrat toliko sto let starih prebivalcev in tudi Nemčija jih ima več kot pa Francija. Vemo pa, da je Francija, posebno južni del, mnogo gorkejša pokrajina kot pa južna Nemčija. Zanimivo je to, da ima Švica, kamor se zatekajo vsi zdravlja željni petični ljudje, samo šest sto let starih ljudi.

V skandinavskih državah je sto let star človek jako redek pojav. Španija jih ima pa okoli štiristo. Ko je Španija nameravala dati pokojnine najstarejšim prebivalcem vsakega kraja, so se komisarji začudili velikemu šte-

vilu onih, ki so pokojnino reklamirali zase. V Valenciji so naleteli na zidarja, ki je bil 136 let star. Irski je zdrava dežela. Pred par leti je tam umrl William Stuart, star 120 let. Južna obala Anglije je v zdravstvenem oziru na boljšem glasu kot severna. Mesto Brighton ima povprečno vedno tri ali štiri stoletnike. Polotok Portland pa je od cele Anglije najbolj zdrav kraj. Zrak je čist, ljudstvo živi preprosto in težko dela, predvsem pa je zelo zmerno v pijanosti. Prebivalcev ima 13.000 in povprečna starost na ondohnem pokopališču pokopanih je 81 let. Portlandci so visoko raščeni ljudje in baje potomci Feničanov, kateri so se tu prvi naselili pred 2000 leti. Najbolj zdrav kraj v Franciji je vasica Aumone. Samo petdeset prebivalcev ima, toda med temi je dvajset takih, ki so stari nad 80 let. Samo en kraj v Evropi je še, ki se lahko meri s to vasio. In sicer španska vas Cobena. V tej vasi osem let niso imeli nobenega mrliča. Tudi boleznj je bilo tako malo, da je zdravnik obupal ter se preselil drugam. Tudi mrliški oglednik je službo odpovedal.

Denver v Coloradu ima svetovni rekord solnčnih dni v letu. Od 365 dni jih je bilo lani samo devet brez solnca. To in pa suh gorski zrak, povzročata, da je to pravzaprav najbolj zdrav kraj na svetu. Tu se zdravijo tuberkulozni in vsakteri drugi bolniki, le oni s srčnimi hibi mi ne prenesejo višine. Nekateri otoki v Pacifiku so posebno zdravi, med vsemi pa najbolj Pitcairn-otok, na katerem ne poznajo boleznj raka in še nikoli ni bilo takega slučaja.

Vsekakor živijo ljudje najdalje tam, kjer najbolj redno in zmerno živijo, seveda ako druge okoliščine temu odgovarjajo.

Najbogatejša žena na svetu.

Majhna Japonka, Mme. Suzuki, je ena izmed najbogatejših ljudi na svetu, med ženskami pa gotovo na prvem mestu. Ko je bila stara trinajst let, se je poročila z nekim Japoncem, ki je prišel s sladkorno tovarno. Imel je samo nekaj službenec in za časa njegovega življenja se tovarna ni posebno visoko dvignila. Žena pa je šla le za domačim poslom. L. 1905. pa je mož umrl in vdova je prodala delnice sladkorne tovarne. Naselila se je v majhni hišici v Kobe in splošno se je mislilo, da hoče živeti neopažena.

Toda njena podjetnost ji ni dala miru, ustanovila je družbo pod imenom Suzuki in Komp. in v teku dvajset let si je znala pridobiti 98 odst. deležev sedaj velikanske tvrdke Suzuki in Comp. Danes poseduje vrednosti nad 14 milijard dinarjev, kar si je pridobila v manj kot pa četrt stoletju. Značilno je tudi to, da se Japonka sicer ne peča s trgovino ali trgovskimi posli.

Zares silna pridobitev v tako kratkem času. Toda Mme. Suzuki ni popularna. Kupčenje premoženja tvrdke je imelo za posledico silne žrtve, lakoto in pomanjkanje ubogih. Med vojno je družba samo na rižu napravila deset milijonov angleških funtov dobička. (2.750.000.000 dinarjev.) To pa radi tega, ker si je znala pridobiti monopol riža. Posledica je bila, da so šle cene riža v višino tako, da domačini niso bili v položaju, kupovati si svoje nacionalne hrane, saj Japonci, kakor znano, v glavnem uživajo le riž. Radi mržnje do Mme. Suzuki kot povzročiteljice tega gorja je leta 1918 nastala cela vstaja in lačno ter razdraženo ljudstvo je navalilo na njeno poslopja, pisarne in skladišča ter jih požgalo. Sama je ono noč pobegnila v Shizuoka, to je sre-

dišče trgovine s čajem. Toda tudi tu je slabo naletela, kajti s čajem je bilo približno isto kot z rižem. Tudi pri tem je imela ona glavno besedo in visoke cene čaju so onemogočale, da bi si ga priprosto ljudstvo kupovalo.

Brzojavila je v Tokio za hotelske prostore, kamor bo priselja, toda noben hotel glavnega mesta Japonske ji ni maral dati strehe v bojazni, da razdraženo ljudstvo ne navalja na hotela na deželi, a tudi ta ni maral sprejeti sicer gotovo vabljuje ponudbe. V skrajni sili hotel in ga demolira. Obrnila se je do lastnika se je napotila do notranjega ministra ter mu darovala 100.000 funtov (27 in pol milijonov dinarjev.) Toda vse zaman, ljudstvo ni maralo podpore od one, ki jih je nameravala izstradati samo zato, da bi si lastne žepce napolnila!

Ni ji preostajalo drugega kot preoblečena in skrita živeti v mali vasi. Od tu je skrivaj vodila svoja podjetja dalje, dokler se ni ljudski srd polegel.

V njenih obratih je zaposlenih stotisoče ljudi ter ima trgovske zveze s celim znanim svetom. Tovarne ima na Japonskem, Kitajskem, Ameriki, Avstraliji in na Malajskih otokih. Pisarne pa ima v Londonu, Glasgowu, Parizu, New Yorku, Hongkongu, Shanghaiju, Madrasu, Calcutti, Melbourneu, Vladivostoku, Bombaju, Manili, Berlinu, San Francisku, Po-sestva pa ima tudi v vseh delih sveta.

Velik ženi, pa obenem tudi velika brezobzirnica.

Kazni v angleškem parlamentu

Kljub temu, da vlada v angleškem parlamentu med poslanci disciplina in so škan-dali kakor mnogokje drugje, tam neznana stvar, vendar je tudi tu dandanes več svobode kot pa v času Puritancev. Dandanes ne zapade poslanec kazni, ako je zamudil molitev, s katero se vsako zasedanje angleškega parlamenta prične. Tudi ni kaznovan, ako neredno hodi k sejam. Toda v času vladanja Karla I. je bil vsak član parlamenta, ki je zamudil molitev, kaznovan z enim šilingom kar je toliko kot današnjih 13 šilingov (170 dinarjev). Vendar pa niso smatrali za zamudnika onega, ki je le še »amen vjel. V letu 1647. je bilo dosedaj največje število poslancev odsotnih od sej, namreč 150. Kaznovani so bili vsak za 20 funtov, kar je bilo v onih časih zelo mnogo. Leta 1631. se je pripetilo, da je molitev zamudil sam »speaker«, to je predsednik. Eden poslanec je radi tega godrdnal in »speaker« je vrigel na mizo svoj šiling. Dnevnik angleški poslanci dolgo let niso jemali nikakih. Dandanes pa imajo stalno plačo na leto 400 funtov, kar z ozirom na angleške razmere ni veliko. V prejšnjih letih so prejimali dnevnicke samo, kadar je bilo zasedanje in le, ako je poslanec seji prisostvoval ali potoval na sejo ali pa nazaj.

Ameriški gozdovi.

V Združenih državah Severne Amerike je 81 milijonov akrov zemlje, na kateri ne raste drugo kot les. Amerika porabi na leto 24 milijard kubičnih čevljev lesa. Dve milijardi ga pa uničijo na leto gozdni požari in žuželke. Samo za časopisni papir je treba Ameriki vsako leto okoli tri milijone ton lesa. Dvajset milijonov kub. čevljev lesa je treba vsako leto samo za rudokope kot podporo in drugi jamski les. Okoli pet milijonov drevov pa mora vsako leto pasti za nadomestila nerabnih brzojavnih in telefonskih drog. Kolikor se da približno ceniti, je v Ameriki potreba vsako leto 500 milijonov kolov za plove. Železnica potrebuje na vsako miljo 3000 pragov. Vsako leto je treba v deželi dolarja nadomestiti 125 milijonov pragov. Sodarji rabijo na leto

250 milijonov kubičnih čevljev lesa. Vsako leto pa izdelajo v Ameriki okoli ene milijarde svinčnikov, zakar je tudi potrebna precejšnja količina lesa.

„Najdrobnejša“ bitja.

Pred enim letom je bilo neke na Angleškem rojeno dete, ki je tehtalo samo 1 in pol funta, to je precej manj kot en kg in ga smatrajo za najdrobnejšega otroka, ki je bil kdaj rojen. Masirali so ga z oljnim oljem ter zavijali v bato.

Dete neke matere v Glasgowu je pri rojstvu tehtalo dva funta in bilo deset col dolgo. V dveh mesecih se je »zredilo« za četrto funta in zrastle za pet col. Tudi to so zavijali v bat ter obdajali s steklenicami, v katerih je bila topla voda. Sedaj, po šestih mesecih, pa ima že štiri funte teže ter je tudi že prestalo napad bronhitisa.

—o—

Neki mladenič se je potegoval za neko službo. Zato pa je bilo treba natančne zdravniške preiskave. Tudi glede eventualnega pododovanja kake bolezni staršev, je moral zdravnik natančno poročati. Mladenič je bil popolnoma zdrav in zdravnik ga vpraša: »Ali starši že živijo?« — »Ne oče so mi že umrli.« — »Na čem pa?« — Sedaj je bil fant v zadregi, ni vedel, kaj je bil vzrok očetovi smrti. »Prav gotovo se ne spominjam,« je končno odvrnil, »toda mislim, da ni bilo nič resnega.«

Nekig ledališki intendant, ki je bil v vojni polkovnik, je zelo držal na ta pridevek. Nekega dne pride v gledališče zelo znan igralec ter hoče z intendantom govoriti. »Ali morem govoriti z gospodom Zvagnom?« — Vratar je pa poznal intendantovo kaprico, zato je odvrnil: »Bom pogledal, ako je gospod polkovnik Zvagen v pisarni.« — »Da, da, le hitro,« pravi nato igralec, recite mu, da bi frajtar Mrak rad z njim govoril.«

Kohn je stopil k Izaku: »Izak, posodi mi hitro dvesto dinarjev, samo za pet minut jih rabim, samo za pet minut.« — Izak se je zagledal v Kohna ter počasi odvrnil: »Če jih rabiš samo za pet minut, počakaj teh pet minut in ne bo ti treba si jih izposojevati.«

Neki meščan je prišel v oddaljen kraj, kjer ni bilo ne kina ne javne knjižnice ter vprašal domačina: »Kaj pa počenjate pri Vas, kadar dežuje?« — »No, pustimo, da dežuje,« je mož odvrnil.

Neki trgovski potnik je prišel pozno popoldne v trg ter ni mogel dobiti za kosilo drugega kot piščanca. Ko ga je na pol obral, je prišel mimo berač in temu je dal ostaneček piščanca, s katerim je berač zadovoljen odšel. — Čez leto dni se je isti potnik zopet oglašil v isti gostilni. Ko ga je natakarica zagledala, je letela h gospodinjji v kuhinjo: »Gospa, sedaj je zopet prišel oni potnik, ki je lani pojedel piščanca s kostmi vred.«

»Ali pa bo fotografija gotovo tudi lepa?« Fotograf: »Seveda bo. Samega sebe ne boste spoznali.«

MR. BAHOVEC

Za prenovljenje krvi

se priporoča naravni
»PLANINKA«

zdravilni čaj. Cena Din 20.—.

Izdeluje lekarna Mr. L. Bahovec, Ljubljana.

Dobi se v vseh lekarnah.

Meštet

vrst

modernih

čipk

za damsko perilo, ročna dela, obleke, zastore
id. nudi vedno prav ugodno najpestrejša za-
loga čipk in modna trgovina

G. Eger, Gjubljana

Sv. Petra cesta štev. 2.

Skozi priprta vrata.

Le z eno nogo sem stopil na Japonsko. Ko me je zbudila sirena ladje, sem prišel na krov in zagledal prav znan japonski lesorez v dveh barvah: Vijoličasta megla je zagrinjala ladjo, a preden jo je popolnoma obdela, je bilo videti sredi morja vso razje-denno pečino in na njej je stal črn, vilast in krivljen bor — vse tako, kakor smo vajeni na japonskih slikah pokrajin. Potem so se prikazali prvi prebivalci dežele, ženske, ki so bile majhne ko otroci, in pa deklice. Na kotline se jih je pripeljala s čolni k ladji, kjer so napravile iz desk majhen oder in ga z vrvmi obesile na ladjo. Koj sem spoznal, da sem v čudni deželi. Treba je bilo naložiti premog iz velikih čolnov, ki so stali ob naši ladji. Pa ni bilo videti ne žerjavov ne mišičastih in črnih težakov. Prišla je le množica majhnih, čeblijačih, ljubkih, čednih deklet, ki so imela bele rute na glavi. Dekleta so se tako razpostavila po odru, da so tvorila žive stopnice, ki so držale od čolnov do našega skladišča za premog. Deklice v prvi vrsti so globoko spodaj nalagale premog v majhne kerbaške, ki so jih dvignile nad glavo. In kerbaški s premogom so kar trčali nad glavicami z belimi rutami tja do našega krova. Kerbaški niso bili dosti večji od onih, ki jih imamo pri nas za pecivo. Tako je prihajal premog pravzaprav po kapljicah na našo ladjo. A ker je bilo toliko delavk, se je zaloge vendar praznila. Zdelo se je kakor v pravljici — in bilo je tudi toliko delavk kakor mravelj. Da je šlo delo hitreje od rok, so vanomer pele in cvrčale in slišati jih je bilo

kakor roje žuželk, skrzatov ali prav majhnih žabic.

Medtem se je megla razkadila in spet smo zagledali lesorez poln barv: Pred nami je bila majhna luka z razklanimi pečinami in borovci. Tudi hrib je stal tu in na njem tempelj in na obrežju mesteca Karaku. In ker sem bil prišel v ta lesorez le za pet ur, pravim, da sem le z eno nogo stopil na Japonsko. Videl sem majhne, lične slike japonske dežele kakor ilustracije za japonske povesti ali kakor začetne črke kakih napisov. Videl sem tudi slike ljudi in stvari, kakor bi jih bil naslikal Hokusai in vse drugo, kar vidimo narisano na krožnikih, lončkih in vrčih. A kar sem videl, ni bilo več, kot so pregovori in napisi dveh vrstic, kakršni so napisani na takih slikah. Tako sem videl deloma majhne ilustracije k temu, kar sem bil že prebral in deloma majhne razlage tega, kar sem bil že videl.

Videl sem majhen tempelj, h kateremu si prišel po kamenitih stopnicah. Videl sem vrsto velikih vrat, sestavljenih iz treh stebrov. Krog in krog templja so bili zmaji in levi iz peščena in bil je tudi vrt pomarančnih dreves z velikimi, gorečimi sadeži. Videl sem mesteca z nizkimi hišicami, v katere sem se radovedno in naskrivaj oziral. Slehera hišica me je nagovorila s kako svojo posebnostjo — s prizidkom, z vodnjakom, pristreškom ali s streho samo. Dalje sem videl šolsko poslopje in pred njim je bilo najmanj dvesto majčke-nih cokoljic, par zraven para, kakor bi bile na prodaj, in ki so jih odložili otročiči, preden so stopili v šolo. In videl sem čisto resnične japonske ljudi, ki so se jim lesketali zobje in so se mi smehljali in mi pošteno od-

šteli ves drobiž do poslednjega beliča. Dalje sem videl hotel z bleščicim se podom, ki se je pričel že koj pri pragu. Vse osebe je pri-teklo skupaj, dasi smo se komaj prikazali pred hišo. Do tal so se nam priklanjali in bilo nas je sram in strah take časti. Videl sem trgovine, ki so bile na stečaj odprte, videl prodajalne blaga, loncev, slaščic, dežnikov, sadja, cokelj in podobnega. Zraven so bili prodajalci in gledal sem jih, kako so tehtali, se smejali, merili, barantali ali tudi mirno pričakovali kupcev. Videl sem čiste ceste, ki so bile kakor parki lepo posute s peskom. In sem videl dosti otrok, ki so nas radovedno ogledovali, in dijake, ki so nas preizkušali, če znamo angleško — in stražnike, vojake, mornarje, starce in starke in mlade matere, ki so prenašale svoje otroke v malhi na hrbtu. Videl sem vlak v miniaturi, ki se je peljal nekam v notranjost dežele, in džunke s poslikanimi jadrji, ki so se vračali z morja domov. Tudi kos japonske kmetije sem videl, majhne njive, borove, vasi s slamo pokriti-mi hišami in brv čez potoček, kakršno sem na slikah videl že tisočkrat. Seveda nisem le videl — ampak tudi kaj slišal. Slišal sem dosti, nešteto človeških glasov, od katerih so odmevale ceste, slišal smeh ljudi, kakor bi silkale kače, slišal zvončke rikš-vozičkov in slišal gromki glas zvona z budističnega temp-lja. Predvsem in zmeraj pa sem slišal štor-kljanje cokelj, tako da se je zdelo, kakor bi bile same velikonočne raglje na cestah. Tudi doživel sem nekaj. V prvi vrsti sem doživel veliko sramoto, ko sem sedel na voz in se je pričela zabiti rikša z menoj in sem na ta način zlorabljal svojega brata-človeka. In ko si je mož obrisal pot s čela, me je bilo sram,

da sem tak težak Evropejec. Govoril sem z »voznikom« z znamenji in kretnjami in sem dognal, da je ta jezik zelo jednat in sporaz-umen. Otipaval sem lepo svilo, si grol roke nad ogljem, zaužil kosilce, kakršne prodajajo v zaprtih škafličah in svoj živ dan ne bom zvedel, kaj sem jedel takrat. Bal sem se sto-piti na pleskana tla, smejal sem se z ljudmi, ki so se smejali meni, sem občutil resnično spoštovanje vpričo menihov, ki se je smejal med molitvijo in vpričo človeka, ki je vlekel za vrvi zvona, namesto da bi bil molil. Brž moram povedati, kar sem slišal in doživel v teh petih, šestih urah. Zakaj, ure so nagloma potekale in vsi moji čuti so sprejemali vse slike in dojme s tako naglico vase kakor ki-nematografski aparat. Sodim, da mi ni ničesar uteklo, kar se je tedaj dogajalo krog me-ne in če bi moral vse popisati, bi moral reči še tisočkrat »sem videl, slišal sem, doživel«. Vse sem požiral z veliko lakoto in sem vse shranil v sebi. Ze od otroških let sem sanjal o tej deželi in vse dalje do zrele dobe. Jap-onaska je bila zame kakor neka oddaljena zvezda, na kateri je življenje vse drugačno kot pri nas. Sanjari sem, ne da bi mislil, da bom res kdaj na Japonskem. In vendar sem dosegel, da so se mi za minuto, za en sam pogled odprla vrata na Japonsko. Hva-ležen sem za ta pogled, ki sem se priklenil nanj, da mi nikoli ne odide. In časih se mi sredi misli odpre ta pogled in ves sem žalo-sten, ker vem, da ne bom nikoli več v tej lepi deželi. Njen odsev pa me bo spremljal vse do konca mojih dni.

František Langer.

Cerkveni vestnik

Procesija pri sv. Jožetu je danes ob 4. pop. Pred procesijo bo kratek govor, po procesiji pa posvetitev Varstvu sv. Jožeta in darovanje sveč. Sveče se dobe pri cerkvenih vratih. Vsi, ki častite in potrebuje njegovega varstva, pridite! 25 letnica Križanske Moške Marijine družbe. V nedeljo dne 29. maja praznuje moška Marijina družba 25 letnico svojega obstoja. V družbeni cerkvi v Križankah bo tem povodom slovesno duhovno opravilo zjutraj ob 6. popoldne pa po slavnostnem zborovanju, ki se prične ob 4. Družbenike že danes opozorjamo, da se te proslave udeležijo v polnem številu.

Naše dijaštvo

Jugosl. kat. akad. društvo »Zarja« ima v ponedeljek dne 9. maja ob 8 zvečer redni tedenski sestanek. Na sporedu je predavanje: Ob desetletnici majske deklaracije. Udeležba za člane obvezna, gostje vabljeni.

Turistika

Slovenjebistriška podružnica SPD ima svoj občni zbor za leto 1926. v četrtek, dne 19. maja t. l. ob 19. uri v hotelu »Beograd« v Slov. Bistrici s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo odbornikov; 2. sklepanje o novih pravilih; 3. slujnosti.

Naznanila

Veliko javno tombolo priredi Prostovoljno gasilno društvo v Mostah pri Ljubljani, dne 3. julija t. l. Zato opozarjamo vsa društva, da ta dan ne prireajo nikakih prireditev, ker je čisti dobijek namenjen le za nabavo orožja. Prosimo slavno občinstvo, da pridno posegajo po srečkah.

Izpred sodišča

Krvav in drag sv. Stelana večer. V Novi vasi so na dan sv. Stelana pretečenega leta priredili Sokoli svojo veselico in kakor je pri vseh veselich zapovedano, se je tudi pri tej veselici pobiral veselilni davek. Finančni pripravnik je prišel pod večer in pobiral predpisani davek in nič hudega sluteč, zapustil veselilni prostor. Zunaj so ga pa čakali fantje, ga napadli in začeli pretepavati. Odlikovala sta se posebno Mirko in Maks in za svoje odlikovanje prejela primerno priznanje. Senat ju je obsodil, in sicer Mirka, najbolj pogumnega, ki je financarja z nožem oklal na tri tedne zapore, Maksa, ki pa je natepaval s kolom na en teden zapore.

»V kateri državi smo?« je vprašal predsednik senata vidno slabomnega obtoženca Pavla. »V Ljubljani!« se je ječaje odrezal Pavel. Njegov gospodar ga je ovadil, da mu je ukradel en tisočdinarski bankovec in dva kovača. Fant pa denarja sploh ne pozna, razen kovača in je tisočdinarski bankovec dal sestri, ali bi ga pa dal komu drugemu, zanj ni imel vrednosti. Oba kovača je pa zakupil, priča in on sta izpovedala, da je bil lačen in si je kupil kruh; kajti njegova gospodinja je zapravljiva, da gospodar vse zaklepije. Priča je tudi izpovedala, da vsi v občini smatrajo Pavla za omejenega in ko ga je sodnik vprašal: »Ali hodiš k spovedi in ali veš, da je greh krasti?« je prepričevalno odgovoril, da k spovedi hodi, da pa ni vedel, da bi bilo greh krasti. Bil je oproščen, denar pa itak razen dveh kovačev povrnil.

Ne pričaj po krivem. To zapoved je najbrž pozabil Luka tam nekje iz vrhniških hribov. Možakar je slabo opisan in verodostojen urad pravi, da mož za kozarec vse naredi, še dušo bi prodal. Pa je nekaj govoril, da je od njega ukradene ribe naročil J. iz Vrhniške, češ, kar boš naložil, kar meni jih prinese. Stvar je prišla pred vrhniško sodišče in tam je tako tudi pričal. Ko sta bila pa tožena mož in žena J. in je zadeva priromala v Ljubljano, je pa možakar momljal, da ima kratek spomin in da ne ve kaj je blebetal na Vrhnikih, ve le to, da ni nikoli prodajal ukradenih rib g. J. in da se je že moral lagati. Trezen je pa bil obkral. J. je bil na podlagi tega seveda oproščen, Luka si je pa nakopal pravdo. Ni pa prišel na večeršnjo razpravo, imeti je moral zelo slabo vest, ali se je pa kje zapil, obsojen je bil kljub temu na dva meseca ječe.

Ni dobro prodajati sarubljenih predmetov. Posesnik Janez iz Moravskih hribov je precej zadolžen in v jeseni so mu zarubili voz, slamoreznic in enega prašiča. Njega samega sicer ni bilo doma, ali žena mu je vse povedala kako in kaj. Janez je pa prašiča lepo prodal in ko je napolnil dan razprodaje, kupcev sicer ni bilo, v hlevu pa tudi prašiča ne. Pa je bil tožen in večer je moral k razpravi. »Za kmeta je že tako slabo, kako bo pa človek še tak osel, da bi za druge prašiče redil,« je ternal Janez pri razpravi. Zakon je pa zakon in Janez je bil obsojen na teden dni zapore z enim postom.

Posledice kina in veseljačenja ter sličnih dobrot današnjih dni so že marsikateroga mladeniča, ki je komaj dosegel svojih 16 let, spravilo v zapor. Vse objokovanje ne pomaga nič, zakon je večinski kralj in enako strog je bil za mladega, komaj 16-letnega Rajkota iz Ljubljane. Nekaj šol ima in posrečilo se mu je priti v privatno pisarno za pisarniškega praktikanta. Njegovim velikim potrebam, kino, gostilno, družbe, seveda plača ni zadoščala in v svojem gospodarju je začel polagoma krasti in v kratkem razdobju je nakral kar celo zbirko vseh mogočih stvari: browning revolver, zlat prstan, nekaj srebrnega denarja, fotografski aparat, briljanten prstan itd. Briljantni prstan je zastavil v zastavljalnici, druge predmete je pa razprodal, denar pa porabil za cigarete, za kino in družbo. Kupil si je tudi flobert pištolo in »streljačkal« po okolici. Enkrat je nameril tudi na tri fantiče. Jeli so bežati, on je pa sprožil in enega zadal. Prestrelil mu je uho, kroela je pa še podsnila po koži. Fant je stal mirno in tiho pred sodnikom in ko mu je prečital vso kopico grehov, je vse priznal. »Kaj te je pa vendar k temu privedlo?« ga je končno vprašal sodnik. Fant je molčal. Kondukt iz njegovega življenja pričajo, da je bil že kot šolski deček len, sumljivo flegmatičen in da je že takrat kradel denar. Za svoje zadnje grehe se bo pokoril dva meseca v ječi. Vštejejo mu pa dosedanjí preiskovalni zapor.

TRAGIKA MLADEGA DEKLETA.

Iz preiskovalnega zapore so pripeljali pred sodnika mlado deklo Vladimiro, staro komaj 19 let. Naj govori njena zgodovina! Dovolila je ljudsko šolo in tri razrede trgovske šole. Kakor se je sama izpovedala, doma ni imela posebne vzgoje, vsaj najpotrebnejše materinske ne. Mati jo je pretepala in jo kasneje po njeni izjavi celo prodala, sama pa tudi dalj časa bivala v zaporu. Dekle je bilo nekaj časa zaposlena v neki tukajšnji trgovini, po neklih naključjih šla v Zagreb in tam pri odlični družini služila za hišino in pestunjo. Obšla je tudi Dalmacijo, v Zagrebu se pa seznanila z elegantimi, pa do dna propadlimi dekleti in po daljšem dru-

ženju z njimi odšla v javno hišo v — Zemun. To v letu 1926, ko je komaj dopolnila 18 let. Mati ji je med tem umrla, oče itak že zdavnaj in prišla je v Ljubljano, odnosno k sorodnikom na deželi. Pravila je, da mora uveljaviti svoje pravice do dedščine po materi in zato tudi prišla z dežele v Ljubljano. V joku pa je na sodnikovo prigovarjanje priznala, da je tudi v Ljubljani izvajala svoj blodni poklic, za kar je bila tudi aretirana. Sodnik jo je po zakonu obsodil na 7 dni zapore, všteta sta ji pa dva dneva preiskovalnega zapore. Taka je v kratkem njena zgodba in usoda, pa ne samo njena.

Učinek kopeli za noge s soljo sv. Roka

Prvi dan četrti dan

Ako raztopimo malo množino soli sv. Roka za noge v topli vodi, dobimo vodo, ki je nasičena z oksidom, ki čudovito dobro učinkuje na bolečo nogo in ustavi bolečino, ki so se pojavile vsled tiščanja čevljev. Ozdravi najbolj zastarele ozeblino, neznošno srbečico, ki jo povzroča ozeblina, in vsako rano na nogi. Pri daljšem namakanju postanejo kurja očesa in trda koža tako mehka, da se morejo odstraniti brez noža ali britve. Prav gotovo je, da sol sv. Roka za noge popolnoma uredi najbolj zanemarjeno nogo. Ozki, celo novi čevlji postanejo udobni, kakor bi jih nosili že več let. Lahko poljubno hodite in več ur stojite na enem mestu, ne da bi občutili najmanjše bolečine ali utrujenost. Velik zavojev sv. Roka soli za noge stane dinarjev 16.—. Dobiva se v vsaki lekarni. Ako pa je ne dobite, obrnite se takoj na glavno zastopstvo za S. H. S.

NADA DROGERIA

Kolar i Gabrić
Subotica, Strossmayerova ul. 2. Telefon 637.
ali na DROGERIJO SANITAS
Ljubljana, depot za Slovenijo.
Izvirni samo v zelenem zavoju.

OBVESTILO!

V zvezi s staroznano strojno- in gradbenoključavničarsko delavnico I. SIRAK, se otvori z našnjim dnem oblastveno koncesionirano podjetje za popravilo parnih kotlov

ING. K. UNGER & I. SIRAK

katero prevzame vsa popravila na nizko- in visokotlačnih, na stabilnih, lokomobilnih in poljsko-železničnih kotlih ter zraven spadajočih armaturnih delih, na pregrevalcih, vodočistilcih in -ogrevalecih itd. — Glasom zakonskih predpisov se vršijo dela pod vodstvom strokovnjaka, kateri ozirom na večletno prakso v popravilu in preizkuševanju parnih kotlov, jamči za skrbno in strokovno izvedbo. — Popravljamo tudi parne stroje, lokomobile, stroje za obdelavo lesa in druge specialne stroje, stiskalnice itd. — Manjša popravila na licu mesta! — Zahtevajte naš poseti!

S spoštovanjem

Ing. K. Unger & I. Sirak.

ORIGINALNE

BARVE, MATRICE (KOŽE), VOŠČENI PAPIR, ZA GESTE TNER-CYKLOSTIL, SPECIJALNI PAPIR ZA RAZMNOŽEVANJE, SE DOB VEDNO IN NAJCENEJE PRI **LUD. BARAGA, LJUBLJANA** SELENBURGOVA UL. 6/J. TELEFON št. 980

Prosimo,

da zahtevate brezplačen proračun v slučaju nabave novih poslovnih knjig.

KNJIGOVEZNICA K. T. D.
čitalnica in tvornica poslovnih knjig
V LJUBLJANI, Kopitarjeva ulica 6/II.

Hrastove podnice

paralelke mm 43, 53 in 63, kakor tudi neobrobline v debelini mm 70, 90, 110 in 130 kupuje za celoletno dobavo in proti takojšnjemu plačilu, tvrdka

IVO BRINOVČ, CELJE, Cankarjeva ulica št. 7.

Parobrodna družba Lloyd Sabaudo s sedežem v Genovi

Glavni zastopniki: Banaz & Rusko, Zagreb, Trg I. br. 16

Redne in udobne ekspresne odpreme potnikov v Zedinjene države Sev. Amerike, v Južno Ameriko, (Brazilijo, brezplačni prevoz poljedel. družin, Argentinijsko in Uruguay). Avstralijo in Novo Zelandijo ter vse prekmorske dežele z velikimi in najhitrejšimi parobrodi, kakor Conte Rosso, Conte Verde, Conte Biancamano, Principessa Maria, Principessa Giovanna, Tomaso di Savoia, Principe di Udine itd.

Vsa pojasnila daje in zaznambe prostorov vrši:

Podzastopstvo za Slovenijo:

Lloyd Sabaudo Ljubljana, Dunajska c. 38

TURSKÉ IN VULKAN KOSE

so prvovrstne, vsak komad garantiran, dobijo se v trgovini železnine

Ivan Koražija, Maribor Telef. 513
Aleksandrova cesta 42 in Meljska cesta 1

MEDO KAVA

pred praženjem higijenično očiščena

prava zrna kava

Je prosta pri kavi nahajajočih škodljivih delov ter vsebuje vse dragocene snovi popolni najtinejši kavin aroma, kakor najprijetnejši okus.

Užitek MEDO-KAVE ni samo zdravim, temveč tudi večinoma želočno, srčno in živčno bolnim za priporočali.

MEDO-KAVA se dobi samo v rujavih prozornih zavrtkih, zahtevajte jo povsod

ali pa pri

glavni zalogi za S. H. S.

Rado Meznarič, Maribor, Glavni trg 24

MEDO

Poravnajte naročnino!

TRIBUNA F. B. L. tovarna dvokoles in otroš. vozíčkov. Ljubljana, Karlovska 4.

Znižane cene in največje skladišče dvokoles motorjev, šivalnih strojev, otroških vozíčkov, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebni oddelek za popolno popravilo, emajliranje in poniklanje dvokoles, otroških vozíčkov šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Popolnoma varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

na ugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Krediti v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Pozor!

Radi renoviranja

prodajamo po znatno znižanih cenah vse manufakturno blago in dobite pri vsakem nakupu blaga razen znižanih cen še

10 odstotkov popusta!

ki se vam izplača takoj, v gotovini ali v blagu, kakor želite. — Izrabite to ugodno priliko, ki traja samo

od 1. maja do 1. junija v manufakturni trgovini

J. Preac, Maribor, Glavni trg 13.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše srčno ljubljene sestre in teče, gospodične

Nine Pressl

za poklonjene vence in cvetje, kakor tudi za tako mnogobrojno častitljivo spremstvo na njeni zadnji poti, se vsem najpriščneje zahvaljujemo. — Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi sv. Petra v ponedeljek dne 9. maja ob 7 zjutraj in v cerkvi Marijinega Oznanjenja v četrtek dne 12. maja ob 9 dopoldne. Ljubljana, dne 8. maja 1927.

Julija Weiss roj. Pressl in Mina Pressl, sestri.

Adela Kobe, nečakinja.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

DEKLE

Ki zna šivati in bi opravljala tudi druga hišna dela, išče službe. Nastopi lahko takoj. — Naslov in upravi lista pod št. 3491.

Šofer mlad, neozžen, z dobrimi spričevali, pošten in tuden, išče mesta za takoj, najraje k »Fordu«. — Ponudbe upravi pod št. 2204.

Absolvent Zadr. št. 10 — išče službe kot knjižničar, vodja zadruga event. tudi za občinskega tajnika ali kaj primerne. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Organizator« št. 3549.

Hlapec oženjen, brez otrok, išče službe h par konjem. — F. Wonisch, Sevnica o. S.

Oskrbnik

popolnoma izvešan v živinoreji in živinodržavstvu želi primerne službe na večjem posestvu. Ponudbe je poslati upravi »Slovenca« pod št. 3548.

Proste službe

Sedlarski vajenec se sprejme z vsjo oskrbo. Franc Iskra, Vič št. 16.

Gospodinjo

pošteno, preprosto, sprejme župnik v p. z malim posestvom. Višnjagora 38

KOLAR. VAJENCA, krepkega in zdravega sprejme: Matevž Fajter, Ljubljana, Trnovo.

Iščemo agilne, zanesljive **ZASTOPNIKE** predvsem trgov. potnike, ki so dobro vpeljeni, in svrhu prodaje državnih srečk. — Resne ponudbe pod št. 1402 na upravo.

Gošpodarji, gospodinjice! — Kadar potrebujete kakšnega POSLA za hišno-gospodinjstvo dela, obrnite se na »Poselsko zvezo« — Ljubljana, Stari trg 2/I. Za odgovor znamko!

ZASTOPNIKE in **ZASTOPNICE** za prodajo srečk na obroke, išče Bančna poslovalnica BEZJAK — v Mariboru. 2726

Kuharico ne čez 40 let staro osebo, se išče v večjo kuhinjo za gospodsko in družinsko hrano. — Pism. ponudbam pod: »Dobra kuharica 21« št. 3524 naj se priloži spričevala in če možno slika.

KONTORISTINJA

zanesljiva in brza strojepiska, se sprejme; z znanjem hrvaščine in madžarščine imajo prednost. — Ponudbe z navedbo prakse, vseh podatkov in zahtevka plače na »Poštni predal 113«, Ljubljana.

Priprosta, poštena, zdrava ali pa **VDOVA** brez otrok, se išče z nekaj denarjem, v starosti od 38 do 50 let, dobra šivilja in zmožna tudi voditi trgovino z mešanim blagom na deželi. Ponudbe upravi lista v Mariboru pod: Poštena.

PODMLINAR

z mnogostransko, dolgoletno prakso, sposoben tudi za vodstvo mlina, kjer se pobira mlevske pristojbine, se išče za takojšnji nastop. Cenjene ponudbe na »CEREAL« d. d. za mlinsko industrijo in trgov. z deželnimi pridelki — DJAKOVO.

Knjižgarna v Sloveniji išče izučenega **KNJIGOTRŽCA** z večlet. prakso, ki pride event. v poštev za samostojno mesto. Znanje slovenščine, srbohrvašč. in nemščine nujno potrebno. Ponudbe upravi pod: »Knjigotržec« 3579.

Služba cerkvenika in organista

se razpisuje v prijaznem kraju na Gorenjskem. — Prednost imajo cecilianci, zlasti če znajo kako obrt. Pojasnila in upravi »Slovenca« pod št. 3414.

Vajenca

krepkega, s primer. šolsko izobrazbo, sprejemem za trgovino meš. blaga. Ponudbe je poslati na upravo lista pod št. 3572.

Deklico pridno in pošteno, 16 do 18 let, vajeno od doma reda in snage, z znanjem nekoliko šivanja ter ima veselje do gospodinjstva, sprejme mala trgov. družina. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Ubojčljiva in delovna št. 3612«.

VELETRGOVINA s špecerijemskim blagom in deželnimi pridelki išče za Ljubljano in okol. agilnega **zastopnika**

proti proviziji. — Ponudbe poslati je upravi »Slovenca« pod: »Dobra provizija« št. 3606.

PRODAJALEC

prvorstna moč, več slovenskega in nemškega jezika, se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na upravo lista pod številko 3602.

CERKVENIKA pri kapiteljski in mestni župni cerkvi v Novem mestu. Nastop takoj. — Pojasnila: Mestni župni urad v Novem mestu.

Spretnim gospodom in gospe, kateri potujejo, nudimo dnevno **VELIKO zaslužek**. — ali osebne ponudbe na prodajo vrednostnih papirjev Zumbulović — Ljubljana, Aleksandrova cesta 12. 3450

Pouk

ZA IZKUSNJE uspešno pripravljamo iz latinščine, francoščine in matematike. — Poučujemo angleščino, nemščino, ruščino in klavir. Orthaber, cand. phil., Spod. šiška, Malgajeva ul. 13/II. 3514

Stanovanja

Na stanovanje sprejemem gospodično z zajtrkom ali brez, v sredini mesta. Naslov pove uprava lista pod št. 3596.

Prazna, lepa SOBA se takoj odda. Vila Resnik, Na Zavrteh. 3600

Stanovanje

(solčno), v bliž. cerkve na Viču, se odda krščan. družini. Prednost imajo abstinenti. Prijave do 15. maja na upravo lista pod »Ceno stanovanje« 3591.

2 krasni stanovanji blizu Ljubljane bi se dali napraviti z malimi stroški, ako stranke same napravijo, po dogovoru za več let. Naslov se izve v upravi pod št. 3584.

2 prazni stanovanji, obstoječi vsako iz 1 pred-sobe, 2 sob, kuhinje, kopalnice, sobe za služkinje in jedil. shrambe ter priključki, je oddati, eno s 1. julijem, drugo s 1. avg. t. l. v novi palači »Vzaj. posojilnice«, Miklošičeva cesta. — Pojasnila daje: Ravnateljstvo »Vzajemne posojilnice«. 3578.

Vnajem

VELIKO KLET pripravno za delavnico, skladišče ali vinoč. oddam. — Glince XI/12.

Pisarniško sobo v visokem pritličju, odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani, Aleksandrova cesta.

Posestva

Prodajna Bledu VILO z vrtom. Naslov in upravi lista pod številko 3300.

Hiša z vrtom na Jezici pri »Kralju« zelo ugodno naprodaj. — Pojasnila istotam. 3513

Prodajna mlin

na 4 tečaje, z malim posestvom, tik ceste — na zelo prometnem kraju. Naslov in upravi: št. 3442

Novo hišo

z vrtom, prodajna v Stožicah pri Ljubljani. — F. Jerko, Črnuče — Ježica.

Sadonosnik

in gozd 2 in pol orala, ter uta in preša v Statenu bregu pri Poljanah, se ugodno prodaj (event. na licitaciji 15. maja). Vprašati: Sp. Poljskava 85.

»POSEST«

Realitetna pisarna, družba z o. z. — Ljubljana, Miklošičeva cesta 4

PRODA:

Novo, vili slično **HIŠO** Podrožnikom, 600 m² vrta, dve stanovanji, 110.000 Din. **VILO**, enonadst., predvojno, lepa stanovanja, velik vrt, Rožna dolina, 165.000 Din. **VILO**, novozidano, enonadst., dvostanovanjsko, velik vrt, pri dežel. bolnici, 250.000 D. **VILO**, predvojno, dvostanov., velik urejen vrt, Udmat — Din 165.000. **VILO**, visokopritlično, enodružinsko, 300 m² vrta, v Domžalah, 75.000 Din. **VILO**, enonadst., dvorišče, vrt, 3 stanovanja, Trnovo, 175.000 Din. **HIŠO**, enonadstrop., 1000 m² vrta, 3 stanovanja, 1 prosto, Rožna dolina, 175.000 Din. **HIŠO**, 3 sobe, pritlik., 1000 m² vrta, Trnovo, 80.000 Din. **HIŠO**, visokopritlično, 1500 m² vrta, blizu klavnice, 75.000 dinarjev. **HIŠO**, trinadst., center mesta, 4 stanovanja po 3 sobe, 310.000 Din. **HIŠO**, enonadst., hlev, velik vrt, ne daleč centra, Din 60.000. **HIŠO**, vili slično, tri sobe, vrt, ob Dunajski cesti, Din 95.000. **HIŠO**, enonadst., več stanovanj, blizu klavnice, Din 125.000. **HIŠA**, novozidano, vrt, Spod. šiška, 100.000 Din. **HIŠO**, dvodružinsko, sadni in zelenjadni vrt, lepa solčna lega, pri bolnici, 160.000 D. **HIŠO**, visokopritlično, vrt, Udmat, 110.000 Din. **HIŠO**, enonadstrop., 1400 m² vrta, Trnovo, 160.000 Din. Poleg tega se večje število raznih stanovanjskih, viliških, trgovskih in obrtnih objektov, v mestu, okolici, na deželi, stavbene parcele v Ljubljani, kmetska, gozdna in gručinska posestva po ugod. cenah.

Kdo kupi?

Tri dobro ohranjene **trgovske omare** s steklom, se ugodno prodajo. — Na ogled pri tvrdki L. WANEK, krznarstvo, Sv. Petra c. št. 9, Ljubljana. 3507

Lepa igrača

ALTAR naprodaj. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3515.

Društva opozarjamo, da je poceni naprodaj skoro **NOV GLED. ODER** 4 spremene, 6 oz. adij, krasna zavesa, 10 lasulj, nekaj garderobe itd. Oder je zelo praktično zgrajen, lahko zložitljiv ter pripraven za vsako večjo sobo. — Ponudbe pod »1000« št. 3525 upravi »Slovenca«.

Nekaj pohištva

se prodaj iz proste roke po ugodni ceni v Naklem št. 13 — nad Kranjem.

Dva ŠTEDILNIKA dobro ohranjena, prodaj. Krakovska ulica št. 9.

Pisalne stroje

Mercedes, Jost z dolgim vozom in Corier, skoraj novi in druge nove pis. stroje prodaj po ugodni ceni. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Rabim stroj« št. 3558.

Pisarniška oprava črno politirana, komplet, ali posamezni deli, naprodaj. Naslov in upravi »Slovenca« pod št. 3520.

MOŠKO SUKNO

(štofi). Velika izbira! Najnižje cene. Ogledajte si za logot! Na zahtevo se pošljejo tudi vzorci. Pripodročja se trgovina FRANC SENCAR, Mala Nedelja in Ljutomer. 3248

VRTNO OTAVO

prodaj po 85. Fina krma za govedo. Zg. šiška 92.

SENO, prvovrstno, sladko, vsako množino, prodaj graščina žerjavgrad - p. Dol pri Ljubljani. 3611

VEČ STO VREČ

za ogled prodaj. Naslov in upravi lista pod: 3594.

PLETILNI STROJ

št. 10/36 cm, še skoraj nov, prodaj. — Strojno pletenje, Sv. Florijana ul. št. 3 — Ljubljana. 3593

Pohištvo

za 1 sobo, češnjev les, z lepimi slikami, poceni prodaj. Tudi na obroke. Novak, Gosposka 8, pritl.

Sodna dražba

v konkurzno imovino trgovca Josipa Satrana spadajoče zaloge špecerijškega blaga v trgovini v Šolskem drevovedu 4, se vrši v ponedeljek dne 9. maja od 9. ure dalje; po potrebi tudi naslednje dni.

VELIK GRAMOFON (okoli 50 plošč) in velika omara po nizki ceni naprodaj. — Lazar, Gradišče št. 10, Ljubljana. 3599

MALINOVEC

in 9 vrst najfinjših sokov nudi poceni »Brezalkoholna produkcija«, Ljubljana, Poljanski nas. 10 a.

Večja množina rujavih telovadnih čevljev vse štev. se razprodaj po tovarniški ceni pri »Amerikancu«, Ljubljana, Stari trg št. 10. 3443

Motocikelj

B. S. A., 8 HP, s prikolic, električ. razsvetljava, izmenjajočimi rezervnimi kolesi in čisto novimi Michelin pnevmatikami, prav malo rabljen, se ugodno prodaj. — Na vpogled in poskušnjo pri Jugoavto, Ljubljana, Dunajska cesta.

Okna, nova

z dvojnimi steklenimi zapiralom in temnicami z nadsvetlobo, vel. 180/100 cm, prodaj po nizki ceni Jernej Kopač, Celovška cesta št. 14, I. nadstrop.

Prodaj 12 metrov kamnitih ZLEBOV za govejo živino, po zelo nizki ceni. Franc Iskra, Vič št. 16. 3585

Polnojarmenik

znamke Ester, 500 mm, Schnellaufer, 24 žag. 1 pogonska remenica — se prodaj ceno pri Carinskih in Javnih Skladiščih d. d. v Zagrebu, Vodovodna ulica 20, kjer se morejo tudi ogledati. 3582

LEDNE OMARE,

vsakovrstne, prodaj; izvršim jih tudi po posebnem naročilu kupca. — S. Praprotnik, Jenkova 7

KLAVIR, kratek,

črn, dobro ohranjen, radi selbne ceno prodaj. Naslov v upravi pod: 3573.

MOTOCIKEL

znamke »Frerax«, 5 HP, 3 prestave, brezhiben — vleče v vsak klanec tri osebe, lahko se doda priklopni voz, prodaj po zelo nizki ceni. Naslov in upravi pod številko 3576.

DRVA, BUKOVA, razklana, 10 sežnjev, na lepem prostoru pri Ljubljani, prodaj. Naslov in upravi lista pod št. 3575.

Kdo prodaja?

HLODE

hrastove in smrekove kupuje parna žaga V. SCAGNETTI, Ljubljana

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah Černe, juveit, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Kupim dobro ohranjeno **opravo za trg. lokal**. Ponudbe na upravo lista pod številko 3418.

Štirisedež. avto

dobro ohranjen, kupim. — Takojšnje ponudbe z navedbo cene pod: »Avto 999« upravi »Slovenca«.

Tamburaške inštrumente

dobro ohranjene kupimo. — Ponudbe na upravo »Slovenca« v Celju

Nasla obrt

Mostne tehtnice

in druge popravljajo strokovno, precizno in najceneje Lovro ROZMAN, spec. delavnica tehtnic, Ljubljana, Križevniška ul.

Elektrotehnično podjetje

Jože Markež

JESENICE 54,

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

KLAVIRJI!

Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Ugasnjanje in popravila za Glasb. Matice, Konservatorij in za druge institucije se izvršujejo od moje tvrdke. — Točna potreba, zmerna cena, tudi na obroke. — Izdelovalec klavirjev R. WARBINEK, Ljubljana, Hrišarjeva ul. 5.

Živinsko

krmilno sol oddaja na debelo A. Volk, Ljubljana, Resljeva c. 24.

Najboljša kosa sveta

za 18 Din

dokler traja zaloga, pri Fr. Stupelj, trg. z železnino in poljedelskimi stroji v Ljubljani.

ANTON FUCHS,

kleparstvo, Križevniška ulica št. 6 — Ljubljana.

Izvrševanje lesnecmentnih streh, kritje z lepilnim papirjem, napeljava strelvodov itd. Kleparska dela pri novih zgradbah kakor tudi vsa popravila solidno in najceneje. Proračuni!

Lekarna dr. G. PICCOLI

Ljubljana, Dunajska cesta 6 priporoča **želodčno tinkturo** katera krepi želodec in učinkuje odvajalno. Naročila se točno izvršujejo.

ŠTAMPILJE

Graveur ANT. ČERNE Ljubljana, Koroški trg 10

GLASOVIRJE IN HARMONIJ

uglašujem, popravljam strokovno in cenoi. Tudi potujem! Naročajte po dopisnici za G. Jurásek, Ljubljana, Velova ulica 12

Premog. drva, koks, oglje

Ilirija, Kralja Petra trg 8. Tel. 2820.

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12 - Židovska 4.

Štampilje

S. PETAN, Maribor. Nasproti glav. kolodvoru.

V Mariboru

je najugodnejši nakup: galanterije, drobnarije in parfumerije, vrvarskih in pletarskih izdelkov — na drobno in na debelo pri **DRAGO ROSINA** Vetrinjska ulica št. 26

EM. FISCHER ZAGREB

Sudniška ulica 3/10

dobavlja dvokolesa, dele za dvokolesa, pnevmatike, šivalne stroje, gramofone, gramofonske plošče ter nogometne žoge po najnižji ceni. Mehaniki določ popust. Zahtevajte veliki ilustrirani brezplačni katalog ter pošljite marko za 3— Din za poštino.

J. Stjepušin

Zagreb, Jurjevska 57 priporoča najboljšo tamburice, partituro, strune, sole in vse potrebščine za vsa glasbila. Odlikovan na pariški razstavi

»Marstan«

MARIBOR

Koroška c. 10, posreduje novogradnje, hiše, posestva, stavbišča, prosta stanovanja in lokale. — Preskrbi ugodno referenca za davčne zadeve.

Damski slamniki

se sprejemajo v preoblikovanje po najnoviji fazoni. Prodajajo se novi od 50 Din naprej. — Tovarna slamnikov Alojzij ŠKRABAR — Domžale.

Ne shranjujte doma

svoje dragocene kuhinje, ker se vam ista lahko pokvari vled mrčesa (mola). Nudi se vam pa prilika, da isto varno proti požaru, vlonu in mrčesom shranite čez polje pri staroznani in solidni tvrdki L. WANEK, Sv. Petra cesta št. 9.

Žimnice

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniške izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

Ugodne novogradnje

tudi na zidavo in druge adaptacije v heraklitu ali običajnem gradbenem materialu prevzame novooorganizirani gradbeni oddelek »Marstan«, Maribor, Koroška c. 10. Prilika za družabništvo tudi v materialu. 1018

Privredive

Godbeno društvo »GRADŠKA«, Vič-Glince — priredi dne 8. maja

VRTNO VESELICO na novo preurejenem vrtu Ne

JULIO MEINL

Ptuj, Panonska ul. 3

UVOZ
KAVE I ČAJA

otvarja svojo
novo podružnico!

Pri vsakem obedu naj bodo na mizi testenine:

Dobro vpeljano trgovsko podjetje s specerijo sprejme
v komisijsko prodajo, »eventuelno proti garanciji«,

mlevske izdelke,

razno kolonialo in druge, v to stroko spadajoče
predmete.

Ponudbe pod »mlevski izdelki« št. 3299 na upravo.

Srečke!

EFEKтна LOTERIJA INVALIDSKEGA DOMA
TRBOVLJE, nudi mnogo krasnih dobitkov, glavni
enonadstropna hiša, ki se lahko zadene z malen-
kostjo enega kovača ali 10 Din.

DOL

obvezno in glejte
nove cene čevljev:

BOKS moški amr.	Din 159
BOKS . poltiml .	159
BOKS . niki .	149
BOKS nizki ženski .	149
SANDALI 26—29 .	48
SANDALI 30—35 .	61
SANDALI 36—41 .	82
SANDALI 42—45 .	95

Naročite takoj čevlje!
Pišite takoj po cenik z več
1000 slikami. : Industrija
čevljev in veletrgovina
R. STERMEČKI, Celje št. 18
Naroč. čez Din 500 pošt. prosto
Kar ne ugaša se zamenja ali vrne

Lipov les okrogel — od 25 cm
sred. premera, samo
la., nekaj vagonov, kupi takoj Alojz Neu-
dauer, eksport lesa, Gornja Radgona. —
Ponudbe franco nakladalna postaja.

„Spectrum“ d. d.

Inž. Kopista, Dubsky in Krstić

tvornica ogledal in brušenega stekla

Ljubljana VII

Medvedova ulica 38, telefon 343

Zagreb, Beograd, Osijek. Središnja: ZAGREB.

Zrealno steklo, portalno steklo, mašinsko
steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh
velikostih in oblikah, kakor tudi brušene
prozorne šipe, izbočene plošče, vstevljanje
v med. Fina, navadna ogledala.

Novo! Prepričajte se! Novo!

Najcenejše spalnice, jedilnice, kuhinje in drugo
iz trdega in mehkega lesa — so-
lidno izdelano — dobite pri zalogi

EGIDIJ in KAREL ERJAVEC

BROD (poleg tacevkega mostu), Šent Vid nad
Ljubljano. Za delo se jamčil

KOSTANJEV
TANINSKI LES

rabi za celoletno dobavo

Ernest Marinc - Celje

Zrinskega ulica 4

Prostovoljna javna dražba.

Dne 15. maja t. l. se proda na licu mesta
posestvo po umrlem Janezu Podkovu v Dolskem
št. 20. Zemljišče se proda skupno ali posamezne
parcele na dražbi in mora zdražitelj kupnino takoj
plačati dedičem. — Posestvo leži v lepi, zelo ro-
dovitni legi. — Več se poizve v Dolskem pri
Lapovih, Szmidu in Podkov. 3559

Dobro ohranjeno
decimalno tehtnico kupim.

Ponudbe na upravnishvo »Slovenca« pod šifro:
»Tehtnica« št. 3567.

A. JINKOVEC MAR. K. SOSS

SRAJCE KRAVATE KLOBUKI
MODNE POTREBSCINE

Vinotoč in gostilna VIKTOR SEDEJ

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 28 Slomškova ulica

toplo priporoča raznovrstna VINA po kolikor mogoče nizkih cenah. Dobi
se ravno tako sveže PIVO. — Točijo se tudi najzibornejša žganja vsake
vrste. Za prigrizek postrežem cenj. gostom s ceninimi mrzlimi in gorkimi
jedili. Vabim številne goste z dežele, ki se mude po opravkih v Ljub-
ljani, da ogledajo novo preurejene udobne in zračne prostore ter se pre-
pričajo o brezdvomni solidnosti moje gostilne in vinotoča. Moja parola je
in ostane: Poceni in dobro! — Z odličnim spoštovanjem

VIKTOR SEDEJ, gostilničar.

Najboljšo eksistenco in velik zaslužek

nudimo gospodom in tvečkam v vseh krajih SHS, ki
prevzamejo razpečevanje naših treh nedosežnih in
za poljedelstvo, posebno pa za živinorejce, izredno
važnih, patentiranih živinozdravniških izdelkov.

Izdelki so sledeči: »EX REZIA«, prašek, ki po-
vzroči, da z veseljem tro konji, govedo, teleta, prašiči,
ovce in koze, sploh vse domače in koristne živali,
tudi divjačina; ki posebno po vseh boleznih, kugah
izredno pomnoži slast do žretja in povzroči zopetno
okrevanje; v najkrajšem času porast mesa in ma-
ščobe znatno množijo zdravilno sredstvo zvišuje od-
pornost proti vsem boleznim, posebno proti vsem
kužnim boleznim, kot n. pr. rubečici, vraničnemu
prisadu, davici, kozam, zaprtju. Pospešuje produk-
cijo mleka pri kravah in kozah in zboljšuje kako-
vost istega.

Izdelek »OSBERGO«, prašek za konje. Najsijaj-
nejše, z jamčeno učinkujoče zdravilno sredstvo proti
konjskemu kašlju; ozdravlja celo v najtrdovratnej-
ših slučajih in preprečuje tudi konjsko smrkvost,
ki navadno sledi tej bolezni.

Izdelek »PARACELUS I.« za vse slušaje kuge
na gobcu in parkljih. Že v treh urah je žival rešena,
ako se ne nahaja v zadnjem štadiju bolezni! Jam-
stvo za uspeh.

Gospodje ali tvečke, ki bi se zanimali za ustanovitev
razpošiljalnega skladišča za posamezne okraje v
SHS in razpolagajo s potrebnim kapitalom, se pro-
sijo, da stopijo v stik s proizvajalno tvrdko (dopi-
sovanje nemško!). Vprašanja pošljite takoj z navedbo
obsežnosti dotičnega okraja in razpoložljivega ka-
pitala na:

Bauernschutz - Wirtschaftsgemeinschaft G. m. b. H.
Berlin-Charlottenburg 5. Windscheidstrasse 22.

„ETOILE“ Gorčica (senf) je najboljša, dobi se v vseh delikatesnih in specerij. trgovinah

28

Mož, ki je oropal mesto.

»Priznavate torej,« je vprašal Krag smehljaje,
da sem na pravi sledi, ako želim govoriti z gospodom
sobe 26?»

»Morda,« je odvrnil Lah. »Videli bomo.«

Našemili ste se za Asbjörna Kraga,« je nade-
val detektiv. »Poklon je zame, da nastopa vodja te
trašne tolpe v moji podobi.«

V tem trenutku so se začeli zunaj trdi koraki.
Potrkalo je in vstopila sta dva moža. Bila sta »nata-
rja« iz hotela Continental. Začudeno sta pogle-
dovala zdaj ta zdaj oni par, ki sta si stala nasproti.
Krag je pokazal na oba tujca. »Ta dva sta na-
čelna,« je rekel, »in midva sva pristna.«

»Razumem,« je odvrnil eden izmed njiju smeh-
ljaje. »Pomalem smo se navadili na ponarejeno
obleko.«

»Primita ta dva moža,« je nadaljeval Krag. »In
ter je mogoče, da midva ne bova mogla iti z vama,
morata biti zelo čuječa.«

»Zanesite se. Ne bosta se nama izmuznila iz rok.
Sedaj sva pravila rdečelasca v ječo. Zbudil se je bil
ja je strahovito razsajal.«

»Verjamem,« je rekel Krag. Pokazal je na Laha.
»Tale je najbolj nevaren, je vodja tolpe.«

»Dobro.«

»Oba sta oborožena. Bodite tako dobri in odvze-
jima orožje.«

Uradnika sta preiskala žepa obema možema.
»Kaj sta dvojce samokresov.«

»Imata vezi?»

»Tudi te imava.«

»Rabili jih bomo pozneje.«

Krag se je obrnil k svojim nasprotnikom in
rekel: »Sedaj vaju opozarjam, gospoda, da bi bil

tudi najmanjši upor nevaren za vajino osebno var-
nost. Nočemo, da bi nama ušla. Ne prikrivam vama,
da grozim. Ste razumeli?»

Lah je prikimal, da je razumel.

»In vaš tovariš?« je vprašal Krag. »Ali je ra-
zumel?»

»Hvalim, merci,« je vzkliknil Francoz, »jaz razu-
meti dobro.«

Sedaj je stopil v sobo velik, ogromen gospod.
Šteti bi mogel petdeset do šestdeset let. Njegovi lasje
so bili popolnoma beli, njegov obraz rdečkast, zago-
rel in ves protinast. Ta obraz bi bil neprikupen, da bi
ne bilo dvoje bistroumnih, dobrovoljnih oči. Te oči
so ga nenavadno poživljale. Kdor si jih je le enkrat
zapomnil, jih ni mogel več pozabiti. Mož je nosil pri-
pravno temnorjavo potno obleko. V roki je držal
čepico z zlatim klubskim znakom na njej. Razen na-
takarja ga je spremljal velik, črnkast mlajši gospod,
ki je nosil s seboj fotografski aparat; bil je očitno
njegov tajnik. Amerikanec je obstal pri vratih in
vprašaje pozdravil. Na Kragov migljaj je v istem
hipu zaprl natakav za njim vrata.

Krag je vstal in stopil k Amerikancu. »Gospod
James Gould,« je rekel v angleščini. »Poznate me in
me ne poznate. Dobro me poglejte!«

Orjaški Amerikanec se je zravnal za trenutek,
ko ga je Krag tako nagovoril. Uprl je oči v detektiva
in ga meril od nog do glave. Na čuden način je gledal
ljudi; zdelo se je, da žari ta pogled iz nekega širo-
kega, ogromnega bitja.

Asbjörn Krag je začutil naenkrat, da stoji pred
njim človek močnega duha. Čim si je Amerikanec do
dobra ogledal Kraga, se je vzrl v naličena tujca, ki
sta sedela ob levi. Takoj nato se je zablisknilo veselo
v njegovih očeh.

»Dobro,« je rekel tudi angleški, »nekaž razumem,
toda ne vsega.«

Nato se je obrnil k svojemu tajniku in je nade-
ljeval: »Gospod Gibson, to ploščo morava dobiti!«

Tajnik je prikimal ter je mirno in ravnodušno,
kakor znajo to le Amerikanci, naravnal svoj foto-
grafski aparat.

»Škoda,« je zamrmral gospod Gould, »da gospoda
nista v službeni obleki. To bi bilo nekaj za moje
prijatelje tam preko.«

Ko je bil tako, Amerikanec skoz in skoz, izrabil
položaj, se je obrnil h Kragu in rekel: »Pet minut
sem vam na voljo. Moj čas je dragocen.«

»Morda ne bom potreboval niti toliko minut,« je
odvrnil Krag. »Ugotovil bi samo rad dvoje, troje pre-
prostih dejstev. Pred kratkim sta vas obiskala ta
dva gospoda, jelite?»

»Ni bilo povsem tako,« je odvrnil milijonar.

»Najprej sem ju obiskal jaz sam.«

Krag je prikimal: »Toda pozala sta vas.«

»Jes, sir.«

Milijonar se je okrenil k svojemu tajniku. »To
je moj zaupnik. Gospod Gibson hrani listine. Pokažite
ono čudno pismo.«

Krag je odklanjaje zamahnil z roko: »Za sedaj to
ni potrebno. Vem, da ste prispeli včeraj v Oslo in
prejeli pismo, ki je nosilo žig tukajšnjega redarstva
in v katerem vas prosijo, naj bi prišli v pisarno k
načelniku kazenske policije.«

Amerikanec je prikimal: »Da, ob treh sem bil
tam.«

»Ali ste vedeli že naprej, za kaj bi šlo?»

»Pismo je namigavalo, da gre za reč, ki je zame
največje važnosti. Drugače bi seveda ne hodil tja.
Moj čas je dragocen.«

Amerikanec je spet pogledal na uro. Njegov taj-
nik je med tem dovršil fotografiranje.

Krag je zasliseval dalje: »In ko ste prišli na re-
darstvo, so vas odvedli v načelnikovo pisarno, kjer
ste našli onale dva gospoda.«

Priloga k LUDSKO KNJIZNICO (Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani): 19. zv.
J. O. Curwood, Kazan, volji pes. Kanadski roman 18 Din. vezan 30 Din. — 20. zv.
Ed. About, Kralj gora. 18 Din. vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutrasja zvezda.
30 Din. vez. 40 Din. — 22. zv. Otrka kapitana Granta. Popolnoma okoli sveta. Roman
v treh delih. 48 Din. vez. 58 Din.

Mineralno in blatno

Kopališče DARUVAR

radioaktivni topli izvirki 38 do 50° C
Najuspešneje zdravljenje: ženskih bo-
lezni, revmatizma, podagre, išiasa,
slabokrvnosti in splošne slabosti

Celo leto otvoreno! Ugodno letovišče!
Zmerne cene! Ugodne železn. zveze!

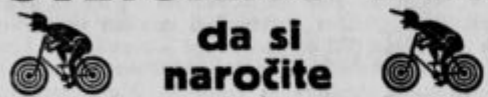
Izven glavne sezone znaten popust!
Zahtevajte prospekte od Ravnateljstva kopališča.

Prostovoljna prodaja. Hotel „Mangart“

na Rečici — Bled, ob glavni kolodvorski cesti
na Bledu, z novo urejenimi restavracijskimi pro-
stori, tujskimi sobami, podzemeljskim keglščem,
restavracijskim vrtom, krasnim razgledom i. t. d.,

se prodaja

za nizko ceno. Plačilni pogoji zelo ugodni. Za
nakup je potreben malenkosten kapital. — Poizve
se pri notarju ALOJZIJU PEGANU v Radovljici.

SVETUJEMO VAM

da si
naročite

PUCH-KOLO

ki je najboljši!

Dobi se po solidni ceni in
tudi na obroke le pri tvrdki

IGN. VOK, LJUBLJANA,
Tavčarjeva ulica štev. 7

Najboljši in najekonomičnejši

Elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Škodovih Zavodov v Plznju

se nahajajo v velikosti 1/4 KS do 30 KS
stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. Štebi, Ljubljana
Selenburgova 7 Telefon 2966

VAŠA OBLEKA

bode izgledala zopet kakor nova, ako
jo pustite kemično čistiti v tovarni

JOS. REICH**LJUBLJANA**

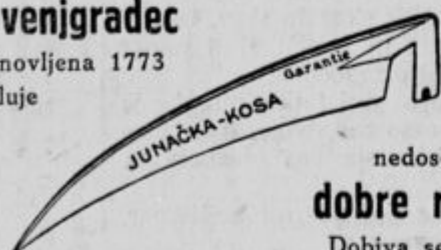
Tovarna: Poljanski nasip 4—6
Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Pripravljanje v najmodernejših vzorcih
tekem 24 ur.

Barvanje oblek v različnih barvah.

Domača tovarna kos Slovenjgradec

ustanovljena 1773
izdeluje

nedosežno
dobre rezi
Dobiva se pri

D. Rakusch, Celje.**KLIŠARNA**

**JUGOSLOVANSKE TISKARNE
V LJUBLJANI**

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE
FOTOTIPIJE • ENOBARVNE IN VEČ-
BARVNE AUTOTIPIJE • KOMBINIRANE
KLIŠEJE ZA NAVADEN IN NAJFIN. PAPIR
KLIŠEJE PO SLIKAH, PERORISIH
IN RISBAH, ROKOPISIH, FOTO-
GRAFIJAH ZA RAZGLED-
NICE, REKLAMNE SLIKE

Varstvena znamka!

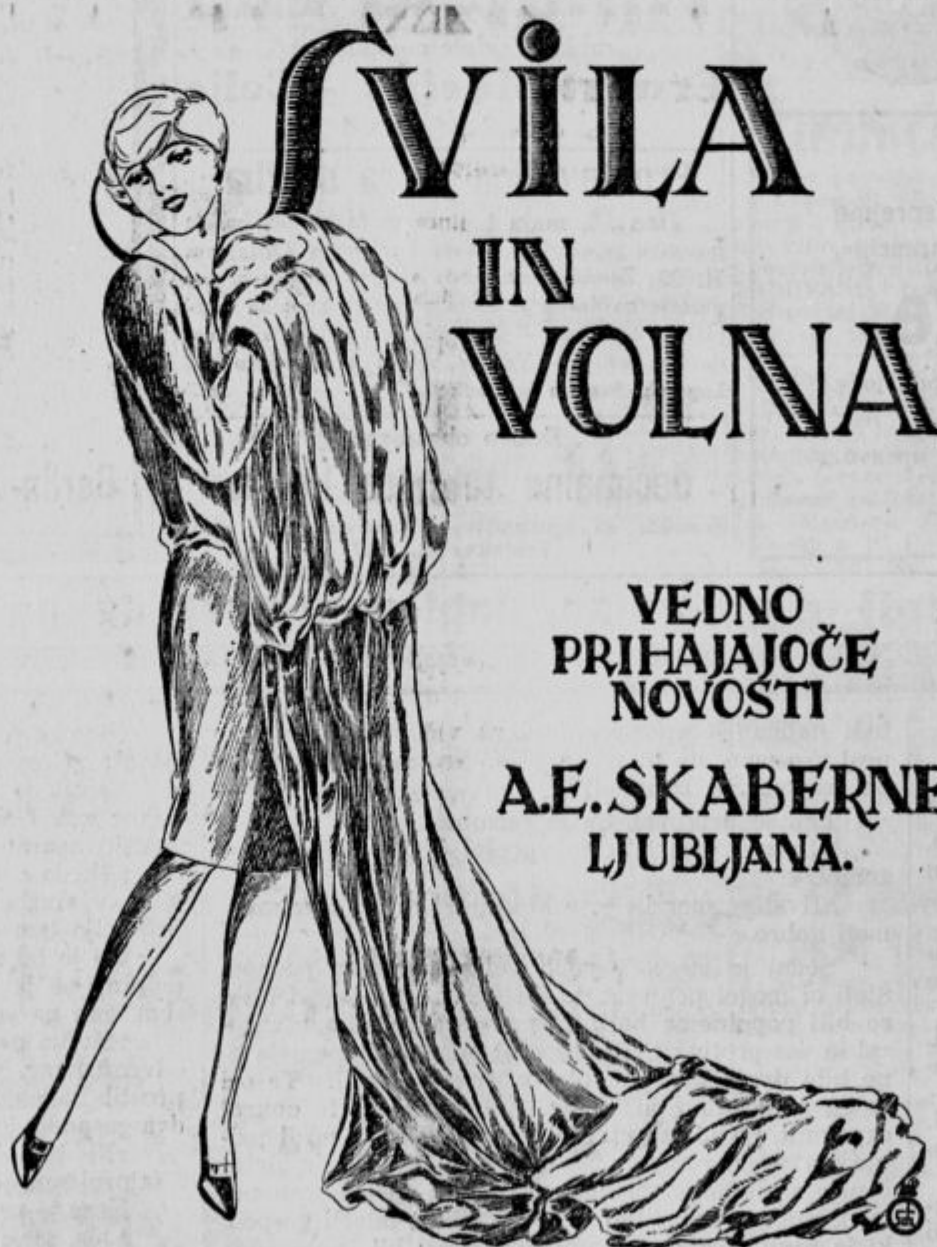
„KRUNA“

žebli za podkve so iz najboljšega železa.

Po svoji dovršeni izdelavi nadkriljujejo vse ostale
znamke žeblijev za podkovanje.

Kupujte samo „KRUNA“ žeblije za podkve.

Mustad jugoslovenska tvornica čavala
te željezne i čelične robe d. d.

KARLOVAC

SVILA IN VOLNA

VEDNO
PRIHAJAJOČE
NOVOSTI

**A.E. SKABERNE
LJUBLJANA.**

Modni kangarn
športni šerijot
za fine obleke
velika izbira, ugodne
cene, pri štodu
R. Miklavc, Pri Štodu
Ljubljana

Deske 12, 18, 24, 28, 33, 38, 48

58 mm ter REMELJNE
kupuje stalno vsako množino tvrdka Al
Neudauer, eksport lesa, Gor. Radgoni
Prosim za ponudbe franco naklad. post.

ORIENT D. Z.
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 14
poleg trgovine Schneider & Verovšek

Najcenejše kupite

Pozor!

Za otvoritev »Brezalkohol. gostilne« iščem v na
primerno poslopje

v mestu, trgu ali prometnem kraju Slovenije, i
še take gostilne ne obstojajo. Poleg poslopja
bi bilo tudi, če mogoče, nekaj vrta ali poses
— Naslov v upravi »Slovenca« pod šifro: »B.
alkoholna gostilna« štev. 3457.

V globoki žalosti naznanjamo
vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, da je naša ljuba soproga,
mati, sestra in svakinja, gospa

Marija Kopavnik
soproga posestnika

dne 1. maja t. l. po mukepolni bolezni
boguvdano preminula. — Blago pokojnico
smo pokopali v torek dne 3. maja na
pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani.

Rateče - Ljubljana, 7. maja 1927.

Josip Kopavnik, Rajko in Jožef,
soprog. sinova.

ZAHVALA.

Nismo pravočasno doznali, da je naš
dolgoletni ljubljani in nepozabni gospod

ANTON GABRON

župnik

umrl. Zato nas pri pogrebu ni bilo. Zato
se tem potom in tem iskreneje zahva-
ljujemo vsem onim nam znanim, morda
tudi neznanim činiteljem, ki so rajniku
v njegovi bolezni bili zavetje, pomoč in
tolažba, kakor samostanu križark v Mali
Loki, Leonišču v Ljubljani ter vsem
drugim bolnicam po Sloveniji, vsem nje-
govim zvestim dobrotnikom in prijate-
ljem za vse tako stanovne dokaze lju-
bezni in rodoljubja. Rajni je vzgojil
veliko duhovne in laiške inteligence.
Zato je ganljivo, da je stopalo za nje-
govo krsto toliko odličnih mož in bojev-
nikov za naroda čast in pravdo. Tudi
tem vsem, zlasti še koroškim rojakom
in prvobornikom, ki njih imena beremo
v listih, posebej še našemu Jaki Špi-
carju, velja naša zahvala. Tudi vsem
ostalim. Bog jim povrnil Duh Gabronov
pa naj živi tostran in onstran gor!
Večnaja mu pamjat!

Skočidol—Ljubljana, 1. majnika 1927.

Tom. Ulbing, župnik.
Skočidolski farani.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzojav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Račun poštno ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik.

Ekspozitura: Bled

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Sales deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in
vložne knjižice. Direktne zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Prodaja srečk Državne razredne loterije.